הויבט היינט אן צו לעזען אונזער נייעם ראמאן „אין ניקאלאיס צייטען"

A
JEWISH
CANADIAN
DAILY
Circulated
All Over
CANADA
And Abroad

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל

פאליטיש
אונאפהענגיג
נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט
פרייהייט פון אויסדרוק
צו אלע שיכטען.

VOLUME XI No. 4329 TORONTO MONDAY NOVEMBER 10 1924 — יום ב׳ י״ג חשון, פרשה וירא, תרפ״ה. — טאראנטא, מאנטאג, דער 10־טער נאוועמבער, 1924. — PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library

מיליטערישער אויפשטאנד ברעכט אויס אין דער שפאנישער ארמיי

ממשלה פונ׳ם דיקטאטאר ריווערא האלט ביים צוזאמענברעכען. — בלוטיגער געשלעג צווישען פאליציי און רעוואלוציאנערען אין בארצעלאנא. — פארפאסער פון „פיער רייטער" וועט באמבארדירען שפאניע מיט פאמפלעטען

פאריז, נאוועמבער, 9.

אהער זענען אנגעקומען ידיעות וועגען עקסטע אומרוהען וואס האבען אויסגעבראכען אין צפון־שפאניע קעגען דער הערשאפט פונ׳ם דיקטאטאר ריווערא. באוואפענטע מחנות רעוואלוציאנערען טראגען זיך איבער די געגענדען פונ׳ם צפון־לאנד און דראהען צו פארניכטען די עקזיסטירענדע ארדענונג און באגראבען די מאנארכיע אויף אייביג.

שיסערייען און צוזאמענשטויסונגען קומען פאר אין בארצעלאנא און אין אנדערע צענטערען, וואו די רעוואלוציאנערען פארשפרייטען פאמפלעטען און רופען די מאסען צו אראפווארפען פון זיך דעם יאך פון דער דיקטאטור און דעם קעניג מיט זיין דינאסטיע. מחנות רעוואלוציאנערען דרינגען אריין אין קאטאלאניא און ארגאניזירען לאקאלע אויפשטאנדען.

אין בארצעלאנא איז פארגעקומען א בלוטיגער געשלעג צווישען פאליציי און באוואפענטע רעוואלוציאנערע מחנות, און טויטע זענען געפאלען פון ביידע צדדים. פראנצויזישע זשאנדארען האבען ארעסטירט עטליכע מענשען אויף דער גרעניץ, בעת זיי האבען זיך געוואלט אריינכאפען אין פראנקרייך. די שפאנישע פרעסע ליידט שטארק פון דער מיליטערארישע צענזור, וואס די רעגירונג פונ׳ם דיקטאטאר ריווערא האט איינגעפיהרט, כדי צו פערשטיקען די אמת׳ע לאגע פונ׳ם אויפשטאנד אין דער שפאנישער ארמיי און די שטימונג פון די מאסען.

בלאסקא איבאנעז קעגען קעניג

בלאסקא איבאנעז, דער באריהמטער פארפאסער פון „די פיער רייטער", וועט דעם צוואנציגסטען נאוועמבער זיך אריפהויבען אויף אן עראפלאן און וועט רעגענען אויף שפאניע מיט פאמפלעטען, אין וועלכע ער רופט די מאסען צו אראפווארפען די הערשאפט פון קעניג אלפאנזא און עטאבלירען א רעפובליק.

די לופט־אטאקע וועט דער שפאנישער שרייבער מאכען מיט דער הילף פון א צווייטען עראפלאן, וועלכער וועט איהם באגלייטען אויף דער רייזע. אין ער וועט ארונטערווארפען פאמפלעטען אין פארשיעדענע טיילען פון לאנד. א ספעציעלע פאמפלעט־אויסגאבע וועט אויך געדרוקט ווערען אויף פראנצויזיש און אן אנדער אויסגאבע — אין ענגליש. די לעצטע ספעציעלע פאמפלעטען וועלען פארנאנדערגעווארפען ווערען אין פאריז און אין ניו־יארק.

נייטען שטרויס גיט צוואנציג טויזענט דאלאר פאר׳ן נייעם דרייוו פון „ארט"

פראמינענטע מענשען אדרעסירען נאציאנאלע „ארט"־קאנפערענץ אין ניו־יארק. — פילאדעלפיא האט זיך פארפליכטעט צו שאפען הונדערט און פופציג טויזענט דאלאר. — דרייוו וועט פארגרעסערט ווערען ביז צוויי מיליאן דאלאר.

ניו־יארק, נאוועמבער, 9, (איטא).

עטליכע הונדערט פארטרעטער האבען היינט זיך באטייליגט אין א נאציאנאלער קאנפערענץ פונ׳ם „ארט", וואס איז אפגעהאלטען געווארען אין הויז פון אראלף לואיסאן, אונטער׳ן פארזיץ פון דר. מאסקאוויטש.

דר. בראמסאן האט געהאלטען א רעדע, שילדערענדיג דעם מצב פון די אידען אין פוילען, רוסלאנד און רומעניע און אנווייזענדיג אויף דער נויטווענדיגקייט צו אנפיהרען די „ארט"־ארבייט אויף ווייטער. קוירנעל לעהמאן האט אינדארסירט די טעטיגקייט פונ׳ם „ארט".

עס איז דערנאך פארמירט געווארען א נאציאנאלע ארגאניזאציע פונ׳ם „ארט", און דייוויד הארנאה, דער פרעזידענט פון דער אמעריקען ראדיא קארפארייש‌אן, איז ערוועהלט געווארען פאר פארזיצענדער פון דער ניו־יארקער „ארט"־קאמיטעט.

דער באוואוסטער פילאנטראפ, נייטען שטרויס, האט געהאלטען א רעדע, זאגענדיג, אז ער איז געקומען בעטען, אז מען זאל פארגרעסערען דעם דרייוו ביז צוויי מיליאן דאלאר און ער האט ביי־געשטייערט צוואנציג טויזענט דאלאר צוגונסטען דעם „ארט".

פילאדעלפיא האט זיך פארפליכטעט צו ביישטייערען הונדערט און פופציג טויזענט דאלאר פאר׳ן „ארט"; קליוולאנד וועט שאפען זעכציג טויזענט דאלאר, און סענט לואיס האט צוגעזאגט צו זאמלען פערציג טויזענט דאלאר.

הונדערט טויזענט ליולקעס פארברענט אין מיטען דער גאס אין מעקא

—):0:(—

קאירא, נאוועמבער, 9, (איטא).

די עגיפטישע פרעסע האט דערהאלטען באריכטען פון מעקא, אז די וואהאבים האבען דארט קאנפיסקירט הונדערט טויזענט ליולקעס און האבען עס דעמאנסטראטיוו פארברענט אין מיטען דער גאס.

די פוריטאנישע סעקטע פון די וואהאבים האבען אויך ארויסגעלעגט א פארבאט אויף דעם אריינפיהר פון ליקער און אנדערע אלקאהאלישע געטראנקען. פון היינט אן וועט קיינער נישט טארען רויכערען און טרינקען. די שולדיגע וועלען שווער באשטראפט ווערען.

דייטשע כוליגאנעס פארניכטען ספרי־תורה

בערלין, נאוועמבער, 9, (איטא).

פונ׳ם שטעדטעל הערשפעלד טעלעגראפירט מען, אז כוליגאנעס האבען זיך אריינגעריסען אין דער דארטיגער שוהל, און האבען אוועקגעשלעפט אלץ, וואס זיי האבען אונטער דער האנט געפונען.

איידער זיי זענען ארויס פון שוהל האבען זיי געעפענט דעם ארון־קודש און האבען באגאסען די ספרי־תורה מיט א מין שארפען שטאף, אזוי אז פון די ספרי־תורה איז קיין סימן נישט געבליבען.

די פאליציי האט ארעסטירט עטליכע פראמינענטע כוליגאנעס וועלכע ווערען פארדעכטיגט אין דער מיאוס׳ער שטיקעל ארבייט. איינער פון זיי איז אן אינזשיניר.

ענגלישע פאשיסטען פאדערען צו ארויסשיקען פון לאנד אלע אויסלענדער

—):(—

לאנדאן, נאוועמבער, 9.

ארום צעהן טויזענט פאשיסטען האבען היינט געמאכט א דעמאנסטראציע אין טראפאלגאר סקוועער, טראגענדיג שווארצע בענדער. דער פרעזידענט פון די ענגלישע פאשיסטען, גענעראל בלעקעני, האט געהאלטען א פייערדיגע רעדע, און האט אויפגעפאדערט צו ארויסשיקען פון ענגלאנד אלע אויסלענדער, זאגענדיג אז זיי זענען די פאראורזאכער פון ארבייטסלאזיגקייט און קאמוניזם.

נאך דער דעמאנסטראציע האבען זיך די שווארצע מחנות וועקגעלאזען אין א פאראד צום קבר פון דעם ענגלישען „אומבאקאנטען סאלדאט", און האבען ארויפגעלעגט א קראנץ בלומען. די גאנצע דעמאנסטראציע איז געמאכט געווארען מיט דער כונה, כדי צו אפשוואכען דעם אנטי־מיליטערישען פאראד, וואס וועט מארגען אפגעהאלטען ווערען אין טראפאלגאר סקוועער.

אייניקעל פון גאריבאלדי וועט דועלירען מיט מוסאליני

רוים, נאוועמבער, 9.

גענעראל פעפינא גאריבאלדי, אן אייניקעל פונ׳ם בארימטען איטאליענישען פאטריאט, גאריבאלדי, האט היינט ערקלעהרט, אז ער וועט נישט אננעהמען די ארויסרופונג צו א דועל מצד דעם פאשיסטישען גענעראל וואריני. גאריבאלדי וויל נישט אנדערש, אז מוסאליני אליין, דער פרעמיער פון די „שווארצע העמדלאך", זאל מיט איהם דועלירען.

דער צוזאמענשטויס צווישען גאריבאלדי און וואריני איז ארויסגעקומען צוליב דעם, וואס פאשיסטישע סאלדאטען זענען לעצטען דינסטאג, בעת׳ן פייערען דעם זעקסטען יאהר־טאג פון דעם וואפענשטילשטאנד מיט עסטרייך, באפאלען אומבאוואפענטע עקס־סאלדאטען פון דער איטאליענישער ארמיי, און האבען זיי געשלאגען מכות־רצח. גאריבאלדי האלט, אז מוסאליני איז פאראנטווארטליך פאר דער געשעהעניש, און ער רופט איהם ארויס אויף א דועל.

פאראורטיילטער מיליאנערסקער מערדער איז שטארק נידערגעשלאגען פון פאטער׳ס טויט

שיקאגא, נאוועמבער, 9.

ריטשארד לאוב, דער סטודענט, וועלכער האט פאר וואוילטאג דערהרג׳עט דעם 13־יעהריגען פרענקס און פאר וועלכען ער איז פאר׳משפט געווארען צו לעבענסלענגליכע תפיסה, האט צוזאמענגעבראכען אונטער׳ן שווערען רעזשים פון דער תפיסה. דער טויט פון זיין פאטער, וועלכער איז נישט לאנג צוריק געשטארבען, האט שווער געווירקט אויף דעם יונגען פארברעכער, און אנשטאט צו פארברענגען די פרייע צייט אין לעזען, ווי ער פלעגט עס טאן ביז איצט, זיצט ער שעה׳ן לאנג און קוקט שטום פאר זיך. א ספעציעלע וואך איז אנגעשטעלט געווארען צו היטען איהם פון א זעלבסטמארד־פערזוך.

דאנענען, זיין חבר, נייטען לעאפאלד, האט שלום געמאכט מיט זיין גורל און געוואוינט זיך צו צו דער נייער לאגע. ער איז תמיד לוסטיג און ארבייט מיט חשק אין דער סטאלעריי פון תפיסה אין וועלכער ער איז באשעפטיגט.

מאנטרעאלער פאליציי־שעף וועט מוזען געהן

מאנטרעאל, נאוועמבער, 9.

אלדערמאן דוברע האט געלאזט וויסען, אז ער וועט אריינברענגען א פארשלאג אין סיטי קאנסיל, אז מען זאל דעם פאליציי־שעף, בעלאנזשע, געבען דריי חדשים אין דער פארם פון א „האלידיי", כדי ער זאל האבען ציים צו צוגרייטען זיין פארטיידיגונג אין פארבינדונג מיט די סקאנדאליעזע אויפדעקונגען פון דער מאנטרעאלער אונטערוועלט.

ווי עס איז שוין איבערגעגעבען געווארען אין דער פרעסע, האט מען פיעלע פאליציי־מענשען געזעהן אין צווייפעלהאפטיגע הייזער, און גאר־גרויסע באאמטע, צווישען זיי דער פאליציי־שעף, ווערען אריינגעשלעפט אין כאבאר־סקאנדאלען און עפענטליכען פארקעהר אין טריפ׳ע ערטלאך.

זעקס הונדערט מענאניטען ארויסגעפארען אין קאנאדע

לאנדאן, נאוועמבער, 9.

זעקס הונדערט מענאניטען פון רוסלאנד זענען נעכטען אפגעפאהרען אויף דער שיף „עמפרעס אוו סקאטלאנד" דירעקט קיין קאנאדע. דאס איז די לעצטע פארטיע פון דריי און צוואנציג טויזענט מענאניטען, וועלכע האבען אויסגעוואנדערט פון סאוועט־רוסלאנד קיין קאנאדע אין די לעצטע עטליכע יאהר.

סענאטאר לאדזש געשטארבען

קעמברידזש, מאס., נאוועמבער, 9.

סענאטאר לאדזש איז היינט ביינאכט געשטארבען אין א היגען האספיטאל אלס רעזולטאט פון א פאראליז־אנפאל. ער איז אלט געווען פינף און זיבעציג יאהר. ער האט 37 יאהר כסדר פארטראטען זיין וואהל־קרייז. געשטארבען איז ער פון דער איינענער קראנקהייט, פון וועלכע עקס־פרעזידענט ווילסאן איז געשטארבען.

30 טויט פון ניומאניע אין קאליפארניע

לאס אנדזשעלעס, נאוועמבער, 9.

ביז איצט זענען שוין אין שטאדט געשטארבען דרייסיג מענשען פון ניומאניע. צוויי מענשען זענען ערשט נעכטען געפאלען אויפ׳ן מזבח פון דער חולאת. די מעדיצינישע עקספערטען ערקלעהרען אבער, אז די עפידעמיע האלט ביי פאראליזירט ווערען.

ווינקעלשטיין פאר סאוועטישער אמבאסאדע געלעגט אין טערקיי

קאנסטאנטינאפאל, נאוועמבער, 9.

דא איז פרייטאג געלעגט געווארען מיט גרויס פאראד דער ווינקעלשטיין פאר א בנין פון דער רוסישער סאוועטישער אמבאסאדע.

בלויז דער באשלוס פון א קולטורעלער נאציאן קאן אויפבויען ארץ ישראל,--זאגט דר. שמריהו לעווין

עלען טעאטער איבערפילט. — דריי טויזענט פינף הונדערט דאלאר געשאפען ביים מאס־מיטינג. — דר. ש. לעווין באגייסטערט די פארזאמעלטע. — היינט דער צווייטער טאג פונ׳ם קרן היסוד קאמפיין.

דר. שמריה לעווינ׳ס רעדע.

„בלויז דער באשלוס פון א קולטורעלער נאציאן, די ערארבעטונג פון א פאלק, וואס קויפט אפ צוריק דאס לאנד דורך שכל, קולטור, ענערגיע, געלט און ערליכקייט — איז די דערמעגליכונג פון דעם אויפבוי פונ׳ם אידישען היימלאנד". דאס איז דאס געווינס פון אונז, אידען, וואס שטעלט אונז אוועק העכער פון אלע אנדערע פעלקער, און דאס איז די שעהנקייט, דאס געווינס פון אונזער לאנד.

„די באלפור־דעקלאראציע, דער מאנדאט איבער ארץ ישראל איז נאך קיין נס. אזעלכע נסים פאסירען ניט. דאס איז די ירושה פון אונזערע דורות, די נאטירליכקייט וועלכע איז אונז שולדיג געבליבען א חוב. און מיר זענען די גליקליכסטע וואס מיר קריגען די מעגליכקייט דעם חוב אויפצומאהנען און איהם פארפעסטיגען ווי געהעריג.

„עס איז דאס גרעסטע גליק, וואס אין ארץ ישראל זענען ניטא קיין גאלד־גרובען, קיין נאפט און אויל־קוואלען, ווייל מען וואלט אונז אזא לאנד זיכער ניט צוריקגעגעבען. מיר זענען גליקליך וואס ארץ ישראל איז צום גרעסטען טייל געווען זומפיג און מיר, מיט אונזער געלט און כוח, מיט דער הילף פון אונזער בעסטע יוגענט, די חלוצים, טריקענען אויס די זומפען, קויפען אפ יעדען ערד שטח, און פארוואנדלען דאס לאנד אין א גן־עדן.

„מיט דעם אויפבוי פון ארץ ישראל, מיט דער גרינדונג פון אייגענע אוניווערזיטעטען נעהמען מיר נקמה אן אונזערע שכנים. ביז איצט האבען מיר געבראכען די אידישע צונג צו לערנען זייערע שפראכען, איצט וועלען זיי ברעכען די צונג צו לערנען אונזער שפראך.

„אנטיסעמיטיזם קען בלויז אויסגעווארצעלט ווערען, ווען די ארומיגע פעלקער וועלען וויסען, אז מיר פארלאנגען ניט פון זיי קיין „חסד של אמת", נאר אז מיר זענען אין דער לאגע זיי אפצוטאן די זעלבע טובות וואס זיי טוען אונז".

דאס זענען אויסצוגען פון דר. שמריה לעווינ׳ס נביא׳ישער רעדע, וועלכע ער האט נעכטען אווענט געהאלטען פאר אן איבערפילט טעאטער פון הונדערטער מענשען, וואס זענען געזעסען ווי פאר׳כשוף׳ט פון זיינע ברילאנטענע משלים און פילאזאפישע געדאנקען.

זעלטען ווען עס געלינגט א רעדנער צו אריינציהען אזוי די צוהערער אין א כשוף קרייז, ווי עס האט זיך איינגעבען דר. שמריה לעווין, ביי זיין איצטיגען באזוך — איבערהויפט נעכטען אווענט.

עס איז געווען א רעדע פון א פערזאן וואס פארשטעהט ווי אזוי אנצוגרייפען דעם פולס פון די צוהערער און זיי אריינפיהרען אין א נייער וועלט פון נייע באגריפען און נייע אנשויאונגען.

„עס זיינען ניטא קיין ווערטער ווי אזוי צו שילדערען דעם אויפבוי פון ארץ ישראל" — האט דר. לעווין געזאגט, ווייל יעדער אויסדרוק איז א פארגלייך פון נארדישט געגענען דעם וואס דארט קומט פאר. איינס איז אבער זיכער: די אידישע קולטור לעבט אויף. די אידישע יוגענט, וועלכע האט ביז איצט געלעבט אויף קעסט ביי די אומות־העולם, קריגט א היים, און די צוקונפטיגע דורות וועלען אונז דאנקבאר זיין פאר דער ארבייט וואס מיר טוען.

בלויז די, וועלכע ארבייטען זעקס טאג, האבען הנאה פון שבת. א פוילעצער דארף קיין שבת ניט, און דערפאר איז דער ארץ ישראל׳ שבת אזוי געשמאק, אזוי גוט, אזוי פול מיט נשמה יתירה.

דר. לעווינ׳ס רעדע וועט לאנג בלייבען אין זכרון פון די וועלכע האבען איהם געהערט נעכטען אווענט.

מאריס ראטענבערג, דער באוואוסטער ציוניסט און טשערמאן פונ׳ם קרן היסוד אין די שטאאטען, האט אפעלירט פאר׳ן קרן היסוד. אין זיין אפיעל האט ער ערקלעהרט די באדייטונג פון ציוניזם און זיינע אויפגאבען.

„ארץ ישראל אויפצובויען מוז נאך מען צייט. מיר האבען אבער ניט קיין צייט צו ווארטען; מיר מוזען גלייך בויען" — האט דער רעדנער געענדיגט.

זיין אפיעל, וועלכער איז [illegible] געווארען פון מ. ראזמאן און [illegible] קראניק, האט אריינגעבראכט די סומע פון 3500 דאלאר.

די פארזיצענדערין פון אווענט איז געוועזען מרס. א. י. פרימאן, וועלכע איז פארגעשטעלט געווארען פון ע. פולאן, טשערמאן פונ׳ם טאראנטאר קרן היסוד קאמפיין.

מר. פולאן האט ערקלעהרט, אז ער בייט דעם פראגראם, ווייל מר. א. י. פרימאן איז פלוצלונג אוועקגערופען געווארען פון שטאדט און מרס. פרימאן וועט פארנעהמען זיין פלאץ.

חזן זייץ פון מיקאל שוהל, האט געזונגען עטליכע שעהנע לידער פאר וועלכע ער איז שטארק אפלאדירט געווארען.

צווישען די ביישטייערער אין טיוואלי טעאטער זענען געווען אויך די „הרצל באיעס" מיט פינף הונדערט דאלאר.

די פרייד אף איזראעל, פיער הונדערט דאלאר.

די בני ציון, דריי הונדערט.

די יבנה שוהל, הונדערט דאלאר.

די ציון בענעוו. לײדיס אוקזילערי הונדערט און פופציג דאלאר.

די פועלי ציון פופציג און די חובבי סיק בענעפיט סאסייטי פופציג דאל.

נעכטען איז געווען דער ערשטער טאג פונ׳ם קאמפיין און די קאמיטעען האבען געבראכט זעהר גוטע רעזולטאטען. עס ווערט ערווארטעט אז טאראנטא׳ס פולע קוואטא פון זעכציג טויזענט דאלאר וועט געשאפען ווערען.

היינט צוועלף דרייסיג נאכמיטאג, קומט פאר א „לאנטשאן" פאר די קעפטיינס און וואלונטירען אין ציון האל, וואו עס געפינט זיך די הויפט קווארטיר פונ׳ם קרן היסוד.

די פארזאמעלטע האבען אויך גע־ערט דעם טויט פונ׳ם טראגיש־אומגעקומענעם דר. מנחם שיינקין דורך אויפשטעלען זיך פון די ערטער.

געוועזענער אידישער פאליטישער טוער פון רוסלאנד שטארבט פלוצלונג אין ענגלאנד

ער האט געשפילט א ראלע אין דער צארישער דומע.

לאנדאן, נאוועמבער, 9, (איטא).

נעכטען ביינאכט איז דא פלוצלונג געשטארבען דער באקאנטער אידישער פאליטישער טוער אלכסנדר ברודיע. דער פארשטארבענער איז געווען דער הויפט פון דער אידישער פאליטישער קאמיסיע אין דער צארישער דומע.

אויסער דער פאליטישער טעטיגקייט איז דער פארשטארבענער געווען זעהר שטארק טעטיג אויפ׳ן וויסענשאפטליכען געביט. ער איז געווען דער הויפט־דירעקטאר פון די אריענטאלישע אפטיילונגען אין די רוסישע ביבליאטעקען, און דער דירעקטאר פון דער נאציאנאלער ביבליאטעק אין פעטראגראד.

קיין לאנדאן איז ברודיע געקומען פון רוסלאנד לערך צוויי חדשים צוריק מיט׳ן צוועק צו באנייען די וויסענשאפטליכע ארבייטען, וואס האבען א שייכות מיט דער איינשטעלונג פון די פרידליכע באציהונגען צווישען ענגלאנד און סאוועט־רוסלאנד.

מושב זקנים און פאלקס פאראיין באזאר היינט ערעפענט

אלע טאראנטער פרויען ארגאניזאציעס פארטראטען ביים באזאר. — מרס. פרימאן פון אטאווא וועט אפיציעל דעם באזאר ערעפענען. — באזאר וועט דויערען דריי טעג.

דער לאנג־צוגעגרייטער שותפות׳דיגער באזאר פון טאראנטא׳ס צוויי גרויסע הילפס־אינסטיטוציעס, דער פאלקס־פאראיין און מושב זקנים, ווערט היינט ערעפענט אין דעם נייעם תלמוד־תורה בילדינג, בראנזוויק און קאלעדזש סט.

די אפיציעלע ערעפענונג פונ׳ם באזאר וועט פארקומען היינט אווענט, ווען מרס. פרימאן, פרעזידענטין פון קאנאדער „הדסה" ארגאניזאציע, וועלכע געפינט זיך אין שטאדט, אין די אינטערעסען פון קרן היסוד, וועט דעם באזאר ערעפענען.

אונאפיציעל אבער וועט דער באזאר זיך אנהויבען צוויי א זייגער נאכמיטאג, וואו די צוגעגרייטע ארטיקלען ביים באזאר וועלען אלס מציאות פארקויפט ווערען.

ביים באזאר, וועלכער וועט געדויערען דריי טעג, מאנטאג, דינסטאג און מיטוואך, זענען פארטראטען אלע טאראנטא׳ר פרויען ארגאניזאציעס. יעדע לײדיס אוקזילערי האט א ספעציעלען „בוט" ביים באזאר, וועלכער איז ארגאנזירט און ביישטייערט פון די סאסייטיס, און די מיטגלידערינס פון די אוקזילעריס זענען די „סיילס־לײדיס".

עס איז צום ערשטען מאל ביי אונז אין שטאדט, וואו אלע סאסייטיס זענען פארטראטען אין אן אונטערנעהמונג נאר אזא נויטווענדיגע און נוצליכע ארבייט פון די צוויי אינסטיטוציעס האט געקענט פאראייניגען די ארבייט.

ביים באזאר געפינען זיך ארום דרייסיג בוטס מיט פיעלע זעהר ווערטפולע ארטיקלען, וועלכע וועלען פארקויפט ווערען זעהר ביליג, און די וועלכע וועלען באזוכען דעם באזאר, וועלען אויסער האנדלען מציאות און אויך דערמיט העלפען די צוויי אינסטיטוציעס.

דער באזאר וועט, אין לויף פון די דריי טעג, זיין אפען פון צוויי א זייגער נאכמיטאג, ביז צוועלף אווענט.

טערקיי וועט דארפען צאהלען אטאמאנישע חובות

קאנסטאנטינאפאל, נאוו. 9, (איטא).

די קאמיסיע פון די אטאמאנישע חובות האט דא שבת געענדיגט איהר קאנפערענץ. זי האט באשטימט, אז טערקיי מוז דעקען די חובות, וואס די סולטאנישע רעגירונג האט געמאכט פאר דער גרויסער מלחמה.

פונ׳ם חוב וועט פאלעסטינע דארפען קריגען פינף מיליאן טערקישע פונטען. סיריע וועט דארפען קריגען פופצעהן מיליאן, און מעסאפאטאמיע — צוועלף און א האלב מיליאן פונטען. די טערקישע רעפובליק האט געקריגען דריי חדשים צו פראטעסטירען קעגען דער החלטה פון דער קאמיסיע.

„צושטערטע לעבענס״

ראמאן פון קאנאדיש אידישען לעבען.

(ספעציעל געשריבען פאר'ן „זשורנאל״)

פון י״ב־ם

(21־טע פארזעצונג)

— הלואי זאלען מיינע איבעריגע טעכטער ניט טאן קיין ערגערע שידוכים, — האט יאסעל איהם געענטפערט.

בערנארד האט אויסגעשטרעקט זיין האנט צו רחל'ן און נאכהער צו יאסלען. מען האט זיך געוואונשען מזל טוב, גליק און לאנגע יאהרען.

בערנארד האט זיי נאכהער דערצעהלט, אז ער וועט ענדיגען מיט א גאלדענעם מעדאל. ער איז שטארק באליעבט ביי זיינע לעהרער און אז זיי פארשפרעכען איהם א גרויסע צוקונפט.

— זאל גאט העלפען עס זאל זיין ווי דו האפסט, — האט איהם רחל צוגעוואונשען.

עס וועט מיט גאט'ס הילף געווים זיין אזוי, — האט יאסעל צוגעשטימט.

— דו האסט א גרויסע באקאנטשאפט אין שטאדט, און דיר שטעהט פאר א גלענצענדע צוקונפט.

אביסעל שפעטער איז קיידי אריינגעקומען אין צימער.

— זי איז געוועזען שעהן געקליידעט, פריש ווי א בלום און ספעציעל דעם פרוהמארגען האט זי אויסגעקוקט וואונדערבאר שעהן.

— גוט מארגען כלה, — האט יאסעל אויסגעשריען א פרעהליכער. — איך ווייס שוין דיין סוד. מזל טוב דיר טאכטער.

ער האט אויסגעשפרייט זייטע הענט, ערוווארטענדיג זי זאל צו איהם צוגעהן, און ער זאל איהר אומארמען און א קוש טאן.

קיידי האט אבער פארקרימט די נאז, א מאך געטאן ניט צופרידען מיט דער האנט, און זיך אוועקגעזעצט לעבען איהר מוטער.

— וואס איז מיט דיר דער יום טוב פאר? — האט זי איהם געפרעגט גלייכגילטיג און לאנגזאם. איך בין נאך ניט קיין כלה, מען דארף נאך ניט ברעכען קיין טעלער, און עס קומט מיר נאך ניט קיין מזל טוב.

— נארעלע וואס דו ביזט, — האט זיך די מוטער אפגערופען — מזל טוב שאדט קיינמאל ניט, אפילו אז מען איז נאך קיין כלה. מזל טוב איז א גוטער סימן, טא ווי קענסטו זאגען, אז דיר קומט ניט קיין מזל טוב.

— איך מיין, אז מיר קומט ניט קיין מזל טוב פאר זיין א כלה, — האט קיידי געענטפערט.

בערנארד האט אויף איהר געקוקט מיט איבערראשונג. ער האט ניט פארשטאנען וואס זי מיינט דערמיט, וואס זי זאגט אז זי איז נאך ניט זיין כלה.

— דענקסטו ניט אז מיר זענען חתן כלה, — האט ער זי געפרעגט.

— געוויס זענען מיר חתן כלה, — האט קיידי געענטפערט — אבער דו קענסט ניט וויסען וועמענס חתן דו ביזט, און איך קען ניט וויסען וועמענ'ס כלה איך בין.

— האסטו אפשר חרטה אויף דעם שידוך? — האט בערנארד געפרעגט לאכענדיג.

— איך דארף דערצו קיין חרטה ניט האבען מר. לאנדאו, אדער לאיער לאנדאו, — האט קיידי זיך צוריק געכאפט, — ווייל איך האב דערצו קיינמאל ניט צוגעשטימט.

א שווערע שטילקייט האט באהערשט דאס גאנצע הויז. קיידי איז געוועזען די ערשטע צו עפענען איהר מויל אנצופאנגען א געשפרעך.

— די לאגע איז אזעלכע ליעבע עלטערען, אז איך ווייס דאס בערנארד טאר מיט מיר ניט חתונה האבען. איך בין ניט פאר איהם, און ער איז ניט פאר מיר. ער קען הייראטען איינע פון די רייכסטע מיידלאך אין שטאדט און לעבען גליקליך, ווערהענד ווען ער זאל באמת חתונה האבען מיט מיר, וועט עס הייסען צוויי מתים געהען טאנצען. דערצו בין איך נאך זיכער, אז דא איז ניט קיין פראגע פון ליעבע, ווייל בערנארד איז ניט דער מענש אז ער זאל זיך אין אימיצען איינליבען. ער האט מיך אויסגעקליבען בלויז דערפאר, ווייל ער פיהלט זיך פארפליכטעט צו אונזער פאמיליע, און ער וויל אונז איבערצייגען, דאס ער געדענקט א טובה, און ער קען באצאהלען פאר איהר. דער אמת איז אז איך האלט איהם ווי ער וואלט געוועזען מיינער א ברודער. איך וויל איהם זעהן גליקליך ווי נאר מעגליך איז, און איך האב מיר איבערגעלייגט, אז איך טאר מיך ניט בשום אופן אוועקשטעלען צווישען איהם און זיין קאריערע. זאל בערנארד טאן אן אנדערען שידוך, אזא שידוך ווי עס פאסט פאר איהם, און איך וועל טאן אזא שידוך ווי עס פאסט פאר מיר. איך וויל ניט זיין קיין לאיערקע. עס איז ניט פאר מיין בילדונג, און ניט פאר מיין גראד. איך וועל בעסער טאן א שידוך מיט מיינס גלייכען, מיט א געוועהנליכען, ניט קיין געבילדעטען מענשען, וועלכער וועט מיך קענען פארשטעהן, און וועמען איך וועל קענען פארשטעהן. אלס גרן וועל איך אנגעבען דעם גרויסען באריהמטען יתום פון מיין קוזין בערנארד לאנדאו.

קיידי'ס עלטערען האבען איהר ניט געקענט פארשטעהן, זיי האבען ניט געקענט באגרייפען וואס עס קומט פאר מיט זייער קינד. קיידי ענטזאגט זיך פון אזא גליק־שידוך. וואס איז מיט איהר געווארען? זי האט דאך ערשט מיט א קורצער צייט צוריק גערעדט וועגען דעם מיט באגייסטערונג.

בערנארד זעלבסט האט זי אויך אנגעקוקט פארוואונדערט. ער האט אין די עטליכע פארגאנגענע זונטאגס אפילו באמערקט דאס זי איז צו איהם קאלט, אבער ער האט עס צוגעשריבען צו איהר נאוויוטעט. איצט לאזט זיך גאר אויס אז זי וויל איהם אינגאנצען ניט.

א מאדנער געפיהל איז איהם באפאלען אין יענעם מאמענט, א געפיהל פון רעספעקט צו דער קליינער חנ'עוודיגער קיידי, וועלכע איז געגאנגען שטאלץ ביי זיך צו ענטזאגען זיין ליעבע, ווייל זי ווייסט אז ער איז פאר איהר ניט שטארק באגייסטערט.

ער האט אין הארצען גוט געוואוסט אז זי זאגט דעם אמת, זי האט גוט אפגעשאצט דעם גאנצען עסק. ער איז אין איהר ניט געוועזען פארליעבט. ער האט זי געוואלט הייראטען אויס זיין פליכט, פונקט ווי זי האט עס איצט געזאגט.

אבער דערפאר טאקע, ווייל זי האט אלעס אזוי ריכטיג באגריפען, איז זי איצט אין זיינע אויגען געשטיגען אויף הונדערט פראצענט. איהר אויסקוק אין דעם פריהמארגען איז עפעס אויך ניט געוועזען ווי אימער. ער האט זי קיינמאל ניט געזעהן אזוי שעהן ווי איצט.

ער האט ערשט אין דעם מאמענט דערזעהן, אז זי איז פאר איהם א גרויס געווינס, און אז ער טאר איהר ניט פארלירען.

(ווערט פארגעזעצט)

קלאנג אז מארגענטוי האט רעזיגנירט צוליעב געלט פארשווענדונג

שיקאגא, נאוו. 8 (איטא).

די "שיקאגא טריביון" האט אפגעדרוקט א קייבעל פון וויען, אין וועלכער עס ווערט געזאגט, אז מארגענטוי'ס רעזיגנאציע פון דער גריכישער פליכטלינג קאמיסיע איז ארויסגעקומען צוליעב דעם, וואס א געוויסער מר. קויפמאן זאל האבען פארשווענדעט געלט. די גריכישע פרעסע זאל האבען דערפאר קריטיקירט מארגענטוי'ן, און ער זאל דערפאר האבען רעזיגנירט פון זיין פאסט.

דער פארטרעטער פון דער "איטא" האט געהאט אן אינטערוויו מיט "ענרי מארגענטוי וועגען דעם ענין, און ער האט להלוטין אפגעלייקענט דעם קלאנג, שטעמפלענדיג עס אלס גרויסען ליגען. מארגענטוי זאגט, אז ער קאן ניט הויפמאגען, און אז ער איז ניט פארבינדען מיט דער ליגע קאמיסיע.

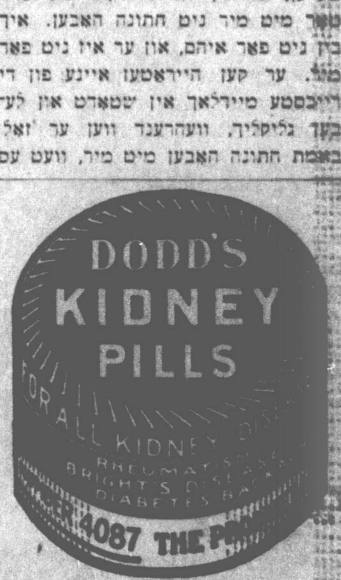

דאד'ס קידני פילס זענען בלויז א נירען רפואה. זיי העלפען רומאטיזם, לומבייגא, ברייט'ס קראנקהייט, דיאביטיס, רוקען שמערצען, הארץ־שמערצען און יורינארישע ליידען. ווייל אלע פון זיי זענען אדער נירען ליידען אדער זענען פאראורזאכט דורך דער אונארדנונג פון די נירען. און דאדורך קענען זיי ניט טאן זייער ארבייט.

געלט צו אנטלייען

אויב איהר דארפט געלט אויף ערשטע. צווייטע אדער דריטע מארטגיידזשעס סעקיוריטי, טעלעפאנירט אדער זעהט מיך

מ. קאפלענס

81 ליפינקאט סטריט.
טרייניטי J 6952

צווישען די טעאטערס

מאדאם הענריעטא שניצער ביים פרץ אווענט

מאדאם הענריעטא שניצער, די באריהמטע אידישע שוישפילערין, וועלכע שפיעלט היינטיגען סעזאן אינ'ם היגען סטענדערד טעאטער, וועט דאנערשטאג, דעם צוואנציגסטען נאוועמבער, אויפטרעטען אין א זעלטענעם פראגראם פון פרצ'ס שאפונגען. אינ'ם פרץ אוונט, וועט זיך אויך באטייליגען דער באקאנטער באריטאן ה' יצחק לעווין, אזוי אויך פריילין חנה גראסמאן און פריילין בערטא רובין אין א ספעציעלען פראגראם פון קלאסישע קאמפאזיציעס.

די וואס האבען אמאל געהערט מאדאם שניצער רעציטירען פרצ'ס זאכען קאנען ניט געפינען גענוג לויב־ווערטער וועגען דעם אופן פון דער אינטערפרעטאציע און דיקציע פון פרצ'ס אלעגארישע ווערק. איבער צוויי וואכען דאנערשטאג וועט מאדאם שניצער ארויסטרעטען פאר א געקליבענעם עולם, רעציטירענדיג פרצ'ס „דאס קראנקע אינגעל״, „די דריי נייטערינס״, „די צוויי ברידער״ און „נאך קבורה״.

די הכנסה פונ'ם פרץ אווענט געהט פאר א קראנקען אידישען שריפטשטעלער וועלכער נויטיגט זיך שטארק אין אונטערשטיצונג ביז ער וועט זיך אויף די פיס צוריק קאנען שטעלען און זיך ווידער פארנעהמען מיט זיין באשעפטיגונג, כדי זיין פרנסה בכבוד אליין צו פארדינען. עס איז דעריבער דאפעלט וויכטיג, אז אלע ליעבהאבער פון דער אידישער ליטעראטור זאלען צום אווענט קומען.

אין היפאדראם

דאס שעהנסטע און געשמאקסטע טעאטער פון שטאדט די היפאדראם, וועט היינטיגע וואך איבעראשען די צושויער מיט דעם נייעם בילד וואס וועט געצייגט ווערען „דער בארדער לעגיאן״. דאס איז א בילד וואס וועט מאכען א רעוואלוציע אין די טאראנטא'ר טעאטערס.

פארשטעהט זיך אז דער מוזיקאלישער טייל פון פראגראם ווערט צוגעגרייט אזוי, אז ער זאל ניט ארויס פון די באזוכער'ס געדאנקען.

אין פענטיידזשעס

„דהי יענקי קאונסיל״, דאס איז דער נאמען פון דאגלאס מעקלינס נייע קאמעדי, וועלכע וועט היינטיגע וואך געזעהן ווערען אין פענטיידזשעס טעאטער.

דערצו ווערען צוגעגרייט יום־טוב'דיגע זעקס אקטען וועלכע רופען ארויס געלעכטער, און אמוזירען אייך די צייט וואס איהר זיצט אין דעם שעהנעם פענטיידזשעס טעאטער.

„דריי פרויען״ אין לאו'ס

אין לאו'ס טעאטער, יאנג סטריט, וועט היינטיגע וואך געצייגט ווערען א בילד מיט'ן נאמען „דריי פרויען״. דער סוזשעט איז זעהר אן אינטערעסאנטער, און דאס בילד איז זעלטען שעהן סצענירט.

די לאו'ס וואדעוויל אקטען דארף מען ניט לויבען, זיי זענען דאס שעהנסטע פון דער וואדעוויל ביהנע.

אין שעי'ס וויקטאריא

די באוואוסטע אינטערנאציאנאלע טענצער פון דער ביהנע, וועלען היינטיגע וואך אויפטרעטען אין א וואונדערבאר שעהנעם פראגראם פון טענץ אין שעי'ס וויקטאריא טעאטער.

די איבעריגע אקטען זענען א צוזאמענשטעל פון קונסט, געשמאק און הארמאניע.

די באזוכער פון שעי'ס, זענען אלע מאל צופרידען.

אין עמפייער טעאטער

„וויין, געזאנג און פרוי״, דאס איז דער פראגראם פון עמפייער היינטיגע וואך.

עס איז איבעריג צו נאטירען, אז עס וועט זיין לעבעדיג און פרעהלאך, און אז די מוזיק און „סינערים״ וועלען זיין פון די שעהנסטע וואס מען האט ווען געזעהן אין טעאטער.

פערעלשטיינס חדר

437 יוקליד עוועניו
טעלעפאן טריניטי W 0566
3141-11-18)

Cunard Line **פריפייד ביזנעס** **Anchor-Donaldson Line**

קויפענדיג אייערע טיקעטס אריבערצוברענגען אהער פריינט ארער קרובים, זעהט אז זיי זאלען פאהרען אויף איינער פון דיזע ליינס.

די קאמפאניע האט אפיסעס אין אלץ אייראפייאישע צענטערען, אריינרעכענענדיג רוסלאנד און אוקראינע. נייע גרויסע סטימערס — גוטע שפייז, אויסגעצייכענטע באקוועמליכקייט. געלט קיין רוסלאנד קען יעצט אויסגעצאהלט ווערען אין דאלארס — דאס איז דער בעסטער וועג צו שיקען געלט צו אייערע קרובים. פאר אינפארמאציעס פרעגט ביי אונזערע לאקאלע אגענטען אדער ביי

The ROBERT REFORD CO., Limited
217 Bay St. **Toronto**

עס געהט צו ווינטער

א גוטע גלאז טיי!

א גוטע גלאז קאפע!

א גוטע גלאז קאקאו!

דאס זענען אלץ געשמאקע געטראנקען פאר די קומענדע ווינטער־חדשים, און אייב שוין יא טרינקען, ווארום ניט טרינקען פונ'ם בעסטען אימפארטירטען טיי, קאפע, אדער קאקאו.

טרינקט —	געשמאק
עמפייער טיי	בא'טעמ'ט
עמפייער קאפע	און ביליג
עמפייער קאקאו	אין פרייז

די עמפייער בלענד טיי קא.

(פ. ריינזוויין, מענעדזשער)

17 ראולענד סטריט. — טעלעפאן דזשאנקשאן 2018.

רופט אפ ביים טעלעפאן — און אלעס וועט אייך דעליווערט ווערען אין הויז האלסייל און ריטייל.

פארלאנגט
Want Ads.

י. ראזען.

פיהרט און אדיט ביכער. פילט אויס אינקאם טעקס פארמס, מאכט איבערזעצונגען, און שרייבט פאר אייך בכלל.

70 בעלוויו עוועניו, טריניטי 6672 רזשיי.

האט געמופט

די גוט באקאנטע לאנדאנער דרעכמייקערין פון 299 אגוסטא עוו. האט געמופט אין איהר נייער וואוינונג

168 ראבערט סטריט.

דארום בעט איך אלע מיינע קאסטימער, ווי אויך די וועלכע ווילען ווערען מיינע קאסטימער, זיי זאלען אזוי גוט זיין און קומען אויף מיין נייעם אדרעס. איך מאך די בעסטע דרעסעס מיט א גאראנטיע פאר צופרידענהייט.

4910-11)

דייוויס לאזט־וויסען

צו זיינע קאסטומערס און אויך צו די וואס ווילען ערשט ווערען זיינע קאסטומערס דאס ער האט א גרויסען סטאק פון גוירל'ס קאוטלאך מיט פאר קאלערס און אהן פאר קאלערס. אלע סטיילס און אלע סייזעס צו ביליגע פרייזען, אויך באיעס אווערקאוטס און סוטלאך, נייע סטיילס און די בעסטע ווארעס. און אויך פאר־סטארקיפערס קומט און זעהט מיין סטאק וואו איהר קענט קריגען די בעסטע ארבייט און גוטע ווארעס צו ביליגע פרייזען 165½ קווין וועסט. טעל. עדלייד 1114.

4675-11-17)

סעם סאלוויי

האט די בעסטע

הארטע קוילען

אלע סייזעס צו דעליווערען צו אלע טיילען פון שטאדט. ריכטיגע וואג טעלעפאנירט טריניטי 2442.

פארגעסט ניט צו געבען אייער אדרעס.

רעזידענס 50 לייקוויו עוועניו.

קרקע פון סעמעטערי צו פארקויפען

„דער ארבייטער רינג״ האט מיך אינסטרואירט צו פארקויפען טיילען פון דער „ארבייטער רינג״ סעמעטערי פון 40 ביז 100 פוס, הע־כער פון דער דענפארד סעקשאן. לעבען מיקאל סטריט שוהל סעמעטערי און פון אנדערע סאסייטיס. רע סאסייטיס. קאמפליט גדר און קאמפליט גדר און גוטע ראודס. זייט ווענדען צו:

C. M. HERLICK
Lawyer for
ARBEITER RING
72 Queen St., West
Adelaide 3138

$20,000

דיזע געלט וועט אנטליהען ווערען אויף ערשטע און צווייטע מארטגיידזשעס פון א יאהר ביז פינף יאהר אין סומען פון $500 ביז $5000

LAWYER HERLICK
72 Queen St., West
Tel. Adelaide 3138

זוכט ניט!

דער מאן וואס קען פיקסען גראמאפאנס, סקיילס, שלעסער רעפיירען, נייע שליסלען, בייבי קערעדזשעס און סטאוו געמאכט פון אלט ניי, איז דער גוט באוואוסטער

פ. שלייפער

אין 459—461 קאלעדזש סטריט
אז איך מאך גוט און ביליג, דאס ווייסט יעדער.
טעלעפאן טריניטי 6621.

פייפער הענגינג און פיינטינג

איך מאך די בעסטע דזשאבס אין פיינטינג און פייפער הענגינג. גוט און ביליג. בעסטע צופרידענהייט. טעלעפאנירט גלייך. טריניטי F 8316

מ. קירשענבוים, 100 דענימאן עוו
3185-11-17)

געלט צו אנטלייען

אויף ערשטע מארטגיידזשעס אויף זיבען פראצענט, און סעקאנד מארטגיידזשעס אויף מעסיגע באדינגונגען.

לאיער פייפעריק, 514 דאנדעס סט. וועסט. טעלעפאן טריניטי J 6073

פייפער הענגינג און פיינטינג

געשניטען צו האלבע פרייזען.
שאפירא, 119½ בארדען סטריט
טעלעפאן טריניטי W 9525.
4914-11-21)

צו פארענטען
To Let

צו פארדענטען א סטאר מיט 6 רומס אין קווין איסט, לעבען בראדוויו, פאסיג פאר אירגענד וועלכע ביזנעס. ביליג רענט. קען גלייך אריינמופען. פרעגען אין 750 קווין איסט. טעלעפאן דזשיראד 7863.

סטאר צו פארענטען אויף יאנג נעבען בלור, אויך אויף קווין נעבען ספעדיינע נארט זייט אויף קווין נעבען סימקאָ, ביליג רענט. פרעגען טעל. עדלייד 4601
4878-11-10)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס סינק אין קיטשען, ערשט געפייפערט, הארדוואוד פלארס, עלעקטריק, גאז, מעסיגע רענט. פרעגען 231 מארקהאם סטריט.
4915-11-11)

צו פארענטען א פלעט מיט אלע קאנוויניענס, סטים היט, עלעקטריק, סינק אין קיטשען, סעפערעט גאז מיטער אויך טעלעפאן צו נוצען. 199 מארקהאם סטריט טעל. טריניטי W 7321
4920-11-10)

צו פארענטען א פלעט פון 5 רומס מיט אלע קאנוויניענס, שעהנע עלעקטריק פיקסטשורס. פרעגען 87 טשעסטנאט סטריט.
4894-11-13)

צו פארענטען א פלעט מיט אלע מאדערנע קאנוויניענס. פרעגען 375 מארקהאם סטריט, טעלעפאן טריניטי W 8788 גלייך אריינצומופען.
4909-11-11)

צו פארענטען אין בעי סטריט נעבען דאנדעס סטאר מיט רומס מיט קאנוויניענס, גוט פאר א רעסטאראן, אייז־קרים פארלאר, סיגאר סטאר, רעדי־טו־וועיר, סילק און וואולענס, גראסערי, פרעסער, אדער עני ביזנעס. נאכפרעגען 554 בעי סטריט.
4919-11-10)

צו פארענטען א שעהנע גרויסע פורנישד רום, אלע קאנוויניענס, 119½ בארדען סטריט, טעלעפאן טריניטי 9525 W.
4913-11-10)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס הארדוואוד פלארס, סינק אין קיטשען, עלעקטריק, אלע קאנוויניענס. פרעגען 229 בעווערלי סטריט.
4916-11-14)

צו פארענטען 2 שעהנע רומס, מיט אלע באקוועמליכקייטען עלעקטריק טעלעפאן הייסע וואסער. פרעגען 27 וואלסלי סטריט,
טעלעפאן טריניטי W 5155

***

צו פארענטען 2 רומס אלע קאנוויניענס ניי דעקארירטעט פרעגען 287 פאלמערסאן עוועניו טריניטי 4468
344311-10

11 נעסא סטריט 8 רומיגע הויז צו פארענטען אלע קאנוויניענס הארדוואוד פלארס צוויי סינקס טעלעפאן מעסיגע רענט.

34 סיסעל 14 רומיגע הויז אלע קאנוויניענס גוט פאר צוויי פאמיליעס ניי דעקארירטעט, בעסטען קאנדישאן מעסיגע רענט טעלעפאן טריניטי W 7941
3442-11-10)

צו פארענטען 3 אדער 4 רומס סטיעם היעט און ווינדאו בליינדס, רענט ביליג, פרעגען 238 ראבערט סטריט
4932-11-10)

צו פארענטען א סטאר מיט 3 רומס 940 דזשעראַרד איסט, פריי סטים היט ביליג רענט, פאסיג פאר טיילארינג ביזנעס. טעלעפאנירט טריניט W 8755.
4933-11-13)

מיידלאך און ווייבלאך

א. דערט אייערע דרעסעס ביי
מרס. גלאסמאן

מיט 5 דאלאר א דעפאזיט קענט איהר ארדערען די שעהנסטע און סטיילישסטע דרעסעס צו ביליגע פרייזען. אויב ניט צופרידען קריגט איהר אייער געלט צוריק. מיר מאכען אויך מיט אייער ווארע, גוט און ביליג.

16 בעלוויו עוועניו
טעלעפאן טריניטי J 0538

דער נייער וואוינונג פון

חזן קאפלאן

458 בראנזוויק עוועניו
טעלעפאן הילקרעסט 8332
אפיס 11 קאלבארין סט.
טעלעפאן מיין 2907

נעלט צום לייען

אויף ערשטע און צווייטע מארגעדזשעס צו מעסיגע באדינגונגען. טעלעפאנירט טשארלס ווייגער, טריניטי 4492.
4856-12-3)

פרייזען פאר

קלאסיפייד אדווערטייזמענטס

"פארלאנגט" און "צו פארענטען" אדווערטייזמענטס.

25 סענט קעש פאר 1 ביז 25 ווערטער. פאר 35 סענט, אויב דורך א "טשארדזש אקאונט".

יעדעס ווארט איבער 25, ווערט גערעכענט צו סענט 5 ווארט.

ציפערן ווערען גערעכענט, יעדער ציפער באזונדער אלס א ווארט.

פאר קעפלאך איבער די אדווערטייזמענטס ווערט גערעכענט 25 סענט עקסטרא פאר יעדען מאל.

פאר „באקס סירוויס״, 10 סענט עקסטרא

צו פארקויפען, ריעל עסטייט, ביזנעס שאנסען און אלע אנדערע אדווערטייזמענטס אין די קלאסיפייד קאלומס — 2 סענט א ווארט.

קלאסיפייד דיספליי

6 סענט אן אגייט שורה

טויט־נאטיצען אדער לוויות —
פראנט פיירוש 5 דאלאר, אנדערע
פיירושעס 3 דאלאר

אדווערטייזמענטס וועלכע ווערען טעלעפאנירט, נאר פון די יעניגע וועלכע האבען מיט אונז א "טשארדזש אקאונט".

דער "זשורנאל" וועט ניט זיין פאראנטווארטליך מעהר ווי פאר איין ניט ריכטיגע אינסערשאן. אויב מען האט ניט געלאזט וויסען דעם טעות אין דער ערשטער מאל, איז עס דעם אדווערטייזער'ס פארלוסט.

קויפען און פארקויפען
Bought and Sold

צו פארקויפען א סינגעל מאטאר מאשין, 99 באלדווין סטריט
4918-11-10)

בארגיינס ביים פונט

גוטע פעטע גענז, קאטשקעס און טשיקענס צו פארקויפען ביים פונט צו די ביליגסטע פרייזען. דעליווערט 45 באלדווין טריניטי 6722.
4923-11-12)

צו פארקויפען א סאליד בריק האטעל פון 16 רומס מיט 1 אייקער לאנד מיט ארטשערד, לעבען לייק און לעבען א סטיישאן אויסגעפיקסט פאר א זומער פלאץ. קליינער איינצאהל און באלאנס אפצוצאהלען אין 20 יאהר. מוז גיך פארקויפט ווערען. פרעגען מר. טראכטער אין קאפלאנ'ס מילך סטאר, 72 קענזינגטאן עוועניו. טעלעפאן טריניטי 1098.
4896-11-10)

בארגיינס

אין מענער ווארעס, סוטינג, פארשידענע פענסיע סטרייפס. ווי אויך מענער אווערקאטינג, די בעסטע ווארעס. ווי אויך רעמנענצעס אין בויבערי און פארשידענע ליידיס ווארעס אין סילקס און קענטאן קרעיפ. אלעס אין דזשאבינג פרייזען, ריטייל און האלסייל.

פארלירט ניט דאס געלעגענהייט. עס איז פאר אייער אייגענעם נוצען.

ביי מיר באקומט איהר אויך מאלדאוער טיקינג, די בעסטע קוואליטי.

קומט קויפט ביליג, זייט צופרידען, צו מר. סטיצקי, 762 דאנדעס סטריט וועסט, טעלעפאן טריניטי W 9570.
4716-11-23)

ביליג באיעס אווערקאוטס

דאס איז דאס פלאץ וואו איהר קענט קריגען די ביליגסטע באיעס אווערקאוטס, אין זעלבען פלאץ וואו מען מאכט זיי צו די ביליגסטע פרייזען און איהר קענט מעטשען א קעפ פון די זעלבע ווארע פאר בלויז איין דאלאר. די פרייזען פון די אווערקאוטס זענען $4.50 $5.50, $6.50, $7.50. די בעסטע בויבערי קאוטס ביז $12.50.

אויך באיעס סוטס זעהר ביליג. מיר מאכען אויך צו ארדער באיעס סוטס און אווערקאוטס פון אונזערע אדער אייערע ווארעס. צופרידענהייט גאראנטירט, אז ניט דאס געלט צוריק. אונזער אדרעס איז:

ב. פעלדמאן, 545 קווין סטריט וועסט, טעלעפאן עדלייד 4792.

ספעציעלע פרייזען פאר קאנטרי ליים און סטאר קיפערס.
4660-11-18)

דר. ס. פערלמאן

דענטיסט
באטהערסט און דאנדעס סטריטס
טעלעפאן טריניטי 0984
הויז טעל. הילקרעסט 8269
אפען אווענטען.

טעלעפאן עדלייד 5615

דר. ס. קיימס

דענטיסט
218½ קווין וועסט
(קארנער מיקאל סטריט)
טאראנטא.

אין
ניקאלאיס צייטען

אינטערעסאנטער ראמאן פון די לעצטע טעג פון דער רוסישער רעגירונג

פון דר. ר. מ.

דער לעבעדיגער מת

רוסלאנד איז א גרויסער בית עולם וואו טויזענדער מענשען ווערען לעבעדיג באגראבען, ווער קאן צעהלען די פיעלע אונגליקליכע וואס ליגען פארשטעקט אין די פינסטערע קברים פון פעטראפאוולאווסקען קרעפאסט, און פון די אונטעראירדישע תפיסות אין דער שרעקליכער סיביר. די אלע אונגליקליכע קען מען מיט רעכט אנרופען לעבעדיגע מתים.

רוסלאנד איז א גרויסער צירק וואו אונצעהליגע פערזאנען פאלען מאמענטאל פון דער גרעסטער הויכקייט אין טיעפסטען אפגרונד און טויזענדער מענשען פליהען פון דער נידעריגסטער שטופע צום בלויען קלאהרען הימעל.

און דאס אלעס ווערט געטאן אויף איין וואונק פון איין איינציגען פערזאן.

קיינער איז ביי דער מאטושקא ראסיא מיט זיין לעבען און מיט זיין פרייהייט ניט זיכער, ער מאג זיין זאגאר א מיטגליעד פון דער קייזערליכער פאמיליע. קוים באמערקט מען אין איהם א נייגונג צו פרייהייט, צו מענשליכקייט, הייסט מען איהם לעבעדיג באגראבען ווערען. דאגעגען ווען מען באמערקט אין איינעם הינטישע טרייהייט און צוגעבונדהייט צו דעם קייזער מעג ער זיין אן אויסוואורף דער נאטור, א ווילדע חיה, אהן א הארץ, אהן א געפיהל און געוויסען, הייסט מען איהם פליהען אין דער הויך, ער ווערט א פערוואלטער, א הערשער איבער טויזענט ארענטליכע פיינע לייטע.

דארט וואו עס באלאנגט דער דעספאטיזם פון דעם רוסישען אליינגען הערשער שפיעלט דער לעבען פון מענשען קיין ראלע. בלוט און טרעהרען פארליערען זעהר ווערט. דאס רחמנות טאר דאן דאס פנים ניט ווייזען. די טיראניי אליין שאלטעט דאן און וואלטעט נאך איהר וואונש און נאך איהר סיסטעם.

בלוט און טרעהרען!

ווען מען זאל לאזען דאס בלוט און די טרעהרען פון די אונגליקליכע וואס מיר האבען דערמאהנט פריי פליסען וואלטען זיי געוויס אלע רוסישע טייכען ביטער און רויט געמאכט, אבער די רוסישע טיראניי האנדעלט פאליטיש. זי וויל זיך פאר דער וועלט ניט צייגען אין איהר אריגינעלעם בילד. דארום לאזט זי זיך גיסען נאר אין פארבארגענע ערטער וואס קיין פרעמדעס אויג קאן ארייגדרינגען מיט איהרע שארפע בליקען.

באבארישע טיראנישע רוסישע מאנארכיע! ביז ווי לאנג וועסטו נאך דיין טייפלישע קראפט בעזיצען. ווען וועלען דיינע מיליאנען אונטערטאנען די אויגען עפענען צו זעהן דיין רויבעריגעס געזיכט און וועלען זייערע הענד אויפהויבען און אן ענדע מאכען צו דיינע גרוילטאטען.

* * *

איינגעהויקערט איינגעטוליעט אין זיין ארעסטאנטסקען מאנטעל ליגט אין אן ענגען פינסטערען אונטעראירדישען צימער אין יאקוטסקער פעסטונג איין אלטער מאן, פון פריה מארגען ביז שפעט אין דער נאכט האט ער געשלעפט א טאטשקע מיט שטיינער. ער איז פיעלע מאל פון גרויס מידקייט געפאלען אבער די שמיץ וואס די קאזאקען האבען איהם געגעבען מיט זייערע נאגייקעס האבען איהם אויפגעהויבען, ענדליך איז ער אזוי קראפטלאז געפאלען דאס די פייערינע שמיץ האבען איהם אויך ניט אויפגעהויבען. מען האט איהם געמוזט אוועקטראגען אין זיין צעללע. דארט האט מען איהם געלייגט אויף דעם ביגרעל פארשימעלטע שטרוי וואס האט איהם געדיענט אלס בעט און אלס מעדיצין האט מען לעבען איהם געשטעלט א קווארט קאלטע וואסער.

קיין דאקטאר איז געקומען איהם צו רעטען. קיין געטרייע פערזאן איז נעבען איהם געזעסען כאטש מיט א זויפ איהם צו העלפען.

אליין! איינזאם איז דער אונגליקליכער דא געלעגען. זיין זיפצען האבען נור געהערט די שטומע פייכטע ווענט פון זיין קערקער און זיינע טרעהרען האבען געפיהלט די פארפוילטע שטרוי אויף וועלכע זיין קאפ וואר אנגעשפארט.

ווער איז דער אלטער? ווארום פלאגט מען איהם זא אונערבארימליך? האט ער פיליייכט א מארד בעגאנגען?

ווען איהר ליעבע לעזער וועט די פראגע פרעגען, וועל איך אייך ענטפערען: אז דער מאן איז איינער פון די גרעסטע רוסישע פאטריאטען, פיעלע מאל האט ער זיין לעבען איינגעשטעלט צו שטרייטען מיט רוסלאנדס פיינד אויף דעם שלאכטפעלד. ער וואר געליעבט און געאכטעט פון אלע זיינע בעקאנטע פאר זיין גוטמוטיגקייט און ארדלען כאראקטער, נאר ביי דעם קייזער אלעקסאנדער דעם צווייטען איז ער געוועזען אזוי געאכטעט דאס אלע האבען איהם גערופען "דעם קייזערס ליעבלינג", זיין זינד איז באשטאנגען נור אין דעם וואס ער האט געוואלט א מענשען זיין לעבען רעטען פון געפאהר און דער געדעטעטער איז געווען א ניהיליסט.

פאר דעם גרויסען חטא האט מען פארגעסען זיין זעלבסט אויפאפפערונג פאר זיין פאטערלאנד, מען האט פארגעסען אל דאס גוטעס וואס ער האט אין זיין לעבען געטאן און ער איז פאראורטיילט געווארען אויף אייביג לעבעדיג באגראבען צו ווערען.

דאס איז אונזער פארברעכער. ניט לאנג האט ער געהייסען יעוואן וויסאקאפרעואסכאדיטעלסטווא גענעראל קראשעווסקי און יעצט הייסט ער קאטארזשניק נומער 15.

מיט דריי יאהר צוריק האט גענעראל קראשעווסקי געוואוינט אין זיין אייגען פרעכטיג הויז אין פעטערסבורג אין דעם קרייז פון זיין צאהלרייכער פאמיליע, ארומגערינגעלט מיט באדיענטע וואס האבען געוואוארט אויף זיין באפעהל און יעצט ליגט ער אין געפענגנים. דער סמאטריטער פון דער געפענגנים באהאנדעלט איהם פיעל ערגער אלס מען האט אמאל אין אמעריקא באהאנדעלט די שווארצע שקלאפען. פאר דער מינדעסטער זאך הייסט ער איהם שלאגען און פייניגען אונערבארימליך, ער דארף ציטערען פאר די קאזאקען וואס גיבען אכטונג אויף די געפאנגענע ווען זיי ארבייטען, ווי פאר דעם מלאך המות. מיט קיינעם טאר ער קיין ווארט ניט אויסריידען, אז איהם טוט עטוואס וועה האט ער קיין רעכט זיך צו באקלאגען און ער האט קיין האפנונג פון דעם שרעקליכען גיהנום בעפרייט צו ווערען.

שוין באלד א יאהר אז דער אונגליקליכער שמאכטעט אין דעם געפענגניש. ער האט אין דעם יאהר אזוי פיעל געליטען דאס עס איז אונגלויבליך דאס א מענש און נאך אן אלטער מאן זאל דאס קענען אריבערטראגען. אבער קיין מאל האט איהם זיין שרעקליכע לאגע אזוי געדריקט ווי אין דער לעצטער צייט אוים צוויי אורזאכען.

ערשטענס האט ער אין דעם יאהר איינפאך אלע זיינע קרעפטען פארלארען. צווייטענס האט ער אין די לעצטע צוויי מאנאטען צווישען די נייע ארעסטאנטען וואס מען האט געבראכט אין דעם געפענגנים ערקאנט צוויי יונגע לייט פון זיינע פריינדע אין פעטערסבורג ער האט זיי גוט געקענט, ביידע האבען געענדיגט דעם מעדיצינישען פאקולטעט איינער האט געהייסען וואסיל סערגייעוויטש ראמינאוו און דעם צווייטענס נאמען איז געווען רודאלף בורין. ער האט זיי ביידען געשטיצט אלס זיי האבען זיך געפונען אין א געלד פארלעגענהייט. ער האט געוואוסט אז זיי זענען געווען די בעסטע און פיינסטע שילער פון אוניווערזיטעט.

ער האט זיך מיט זיי באגעגנט ביי דער ארבייט. זיי האבען איהם ניט ערקאנט. דען עס איז געווען אונמעגליך איהם צו דערקענען. טרעהרען האבען זיך אנגעהויבען צו גיסען פון זיינע אויגען, אבוואהל עס איז זעהר אנגענעהם זיך צו באגעגנען מיט א בעקאנטער פערזאן אין א פרעמד לאנד ווען מען איז עלענד און אונגליקליך. אבער דעם דעם געוועזענער גענעראלס הארץ האט יעצט געבלוטיגט זעהענדיג דאס דיעזע צוויי בלומען זענען פון זייער ארט ארויסגעריסען און פארווארפען געווארען אין אזא שרעקליכען פלאץ וואו זיי וועלען זעהר גיך פארוועלקען.

ער האט זיי יעדען טאג געזעהן און גאנצע צוויי וואכען האבען זיי איהם ניט ערקענט, ערשט אויפ'ן עכצעהנטען טאג אלס ער איז איינמאל פון שוואכקייט געפאלען אונטער זיין לאסט און די קאזאקען האבען איהם אנגעהויבען צו שלאגען מיט זייערע נאגייקעס ער זאל אויפשטעהן האט דער אונגליקליכער יאמערענדיג געשריען: מערדער! ווי האט איהר קיין מיטלייד אויף אן אלטען גענעראל וואס האט זיין גאנצען לעבען פארטיידיגט זיין פאטערלאנד און זיין קייזער. דרייסיג יאהר האב איך געדיענט אין מיליטער און קיינער האט זיך באקלאגט אז דער גענעראל קראשעווסקי האט איהם שלעכט באהאנדעלט.

די ווערטער האבען אלע ארעסטאנטען געהערט, אויך די צוויי נייע קרבנות האבען דאס געהערט און זייערע בליקען האבען זיך צוגעקלעפט צו דעם אלטענס געזיכט. ערשט איצט האבען זיי איהם אנגעהויבען צו דערקענען און האבען זיך באלד איבערצייגט, אז דאס איז זייער אלטער גענעראל קראשעווסקי.

די שטיינער וואס זיי האבען אין די הענד געהאלטען אום זיי אין די טאטשקעס אריינצולעגען זיינען ארויסגעפאלען. זייערע אויגען זיינען פול געווארען מיט בלוט און מיט טרעהרען. נור בעפאר זיי האבען צייט געהאט צו זיך צו קומען האט יעדער פון זיי דערפיהלט א שמיץ פון א נאגייקע איבער זיין געזיכט און דאביי די ווערטער: שטעהט ניט פוליאקעס!

און זיי האבען געמוזט זייערע געפיהלען און טרעהרען פארשטיקען און זיך געהמען צו דער ארבייט.

פון יענעם טאג אן פלעגען זיך די ביידע יונגע ארעסטאנטען מיט דעם עקס־גענעראל באגריסען דורך שטומע בליקען. דאס זענען געווען בליקען פול מיט מיטלייד און פארצווייפלונג און גראדע די בליקען האבען דעם אלטען אזוי צושמעטערט דאס ער האט זיינע לעצטע קרעפטען פארלארען.

דריי טאג בעפאר דער לעצטער פאל האט זיך געמאכט האט דער גענעראל אין וואסיל ראמינאווס בליקען געלעזען נייעס. דער יונגער מאן האט איהם מיט אייניגע וואונקען צו פארשטעהן געגעבען אז מיט איהם האט עפעס זאנדערבארעס גוטעס פאסירט. זעלבסט פארשטענדליך אז אין וואס די נייעס באשטעהט האט ער ניט געקאנט וויסען. אבער אויף מארגען האט ער שוין פארשטאנען אום וואס דא האנדעלט זיך, דען ער האט שוין וואסיליען אויף דער ארבייט ניט באגעגנט און ער האט באמערקט א שטארקע אונרוהיגקייט ביי דער וואך וואס בעוואכט די ארבייטענדע ארעסטאנטען. רודאלף האט איהם צו פארשטעהן געגעבען אז זיין קאלעגע איז אנטלאפען פון געפענגנים.

ווי אזוי ער איז אנטלאפען? וועלכע מיטעל ער האט דאצו אנגעווענדעט? דאס האט דעם עקס גענעראל זעהר אינטערעסירט. אבער ווי אזוי ערפאהרט מען דאס?

(פארזעצונג)

אויף מארגען האט געטראפען דער אונגליק וואס מיר האבען באשריבען. דער אלטער איז געפאלען אזוי קראפטלאז דאס קיין קלעפ האט אויף איהם געווירקט ער זאל זיך אויפהויבען און מען האט איהם אין זיין צעלע געבראכט.

האלב טויט איז ער געלעגען אויף זיין געלעגער. ער וואר באטויבט, פארוויגרט, פארטומעלט. זיינע ליפען האבען עפעס געשעפצעט און ווען מען זאל זיך געווען גוט צו הערען וואלט מען געהערט דעם נאמען "מאטהילדא".

מאטילדא איז געווען זיין איינציגע טאכטער וועלכע איז איהם איבערגעבליבען פון אכט קינדער. ער האט זי פיעל מעהר געליעבט אלס זיך זעלבסט און אין דער גאנצער צייט פון זיין געפאנגנשאפט האט ער נאר וועגען איהר געדענקט. ער האט גוט געוואוסט דאס נאך דעם אלס מען האט איהם פארשיקט נאך סיביר מיט דער באשולדיגונג אז ער איז א פאליטישער פארברעכער קאן זי שוין קיין גוטעס ערווארטען. דאס הארץ האט איהם געשראקען פיליייכט וועט די רעגירונג זי אויך פארפאלגען.

ער איז אזוי באטויבט געלעגען דאס ער האט ניט געהערט ווי די טיהר פון זיין פינסטערער קאמער האט זיך געעפענט און אן אלטער מאן איז אריינגעקומען.

דער אלטער איז צוגעגאנגען צו דעם האלבטויטען גענעראל. האט איהם פאר דעם פייער פון א שוועבעלע בעטראכט און האט א פארצווייפעלטען געשריי געטאן. ער האט געוואלט לויפען צום טיהר. ער איז אבער שטעהן געבליבען. שנעל האט ער פון זיין קעשענע ארויסגענומען א פלאש בראנפען און האט מיט דער פליסיגקייט אנגעהויבען דעם אלטען צו וואשען די קאפ, דאס געזיכט און די הענט.

דאס האט זעהר א גוטע ווירקונג געמאכט. דער קראנקער האט אנגעהויבען קומען צו זיך. ער האט זיך אנגעפאנגען צו בעוועגען און האט ענדליך אנגעכאפט זיין רעטער ביי דער האנד און האט מיט א שוואכער שטימע געפרעגט:

— ווער איז דא?

— דאס בין איך אייער פריינד וואלקאוו — האט דער אלטער געענטפערט.

— וואלקאוו? האט דער גענעראל אויסגערופען מיט א שטימע וואס איז געווען אויסגעמישט פון פרייד און יאמער. וואלקאוו? אה מיין איינציגער פריינד מיר איז שלעכט, מיר איז ניט גוט.

ביי די ווערטער האט ער קראמפפהאפט מיט ביידע הענט ארומגענומען דעם אלטענס האלז, זיין קאפ האט ער צוגעדריקט צו וואלקאווס ברוסט און האט שטיל מיט א פארשטיקטען יאמער געוויינט.

וואלקאוו האט איהם געלאזט זיך אויסוויינען. ענדליך האט ער געזאגט: גענוג גענעראל! וויינט ניט. איהר צוברעכט מיר מיין הארץ. איך בין צו אייך געקומען מיט זעהר א גוטער נאכריכט און האב אייך ליידער געטראפען אין אזא שרעקליכער לאגע.

— א גוטע נאכריכט? האט קראשעווסקי ערשטוינט געפרעגט — האט איהר פיליייכט עטוואס געהערט פון מיין מאטילדען?

יעדער איד דארף פאטראנייזען

די קווין $ טעקסי

Main 0009-0110

די ביליגסטע פרייזען אין שטאדט.
קורצע ראנס, 4—1 פאסאזש. 50c.
רעגולאר ראן, 4—1 פאס. 1 דאלאר
א שטונדע, 4—1 פאס. 2 דאלאר.
טעלעפאנירט מעין 0110 — 0009,
און מיר קומען צו אייך אין 3 מינוט
א ספעציעלע רעדאקשאן אויב גע־
נוצט מעהר ווי 2 קארס.

— ניין, פון איהר האב איך גאר נישט געהערט, אבער מיין גוטע נאכריכט באשטעהט אין דעם וואס עס איז דא א האפנונג איהר זאלט פון אייער געפענגנים גאנץ גיך באפרייט ווערען.

— איך פארשטעה, האט דער גענעראל זיפצענדיג געזאגט, איהר האט די גוטע נאכריכט ערשט אויסגעטראכט אום מיך צו טרייסטען.

— ניין גענעראל! איך שווער אייך ביי דעם נאמען באקונין, וואס איהר ווייסט ווי הייליג ער איז ביי מיר, אז איך זאג אייך קיין ליגען.

— אה פריינד! זאגט! רעדט געשווינד! האט קראשעווסקי מיט א ציטערענדיגע שטימע אויסגעשריען — מיר גלויבט זיך נאך אלץ ניט אז פון דעם בית עולם וואו איך ליעג איצט זאל מען קענען לעבעדיג ארויסקומען.

— נור רוהיג גענעראל, האט וואלקאוו געענטפערט זיך זעצענדיג נעבען דעם געפאנגענעם — איך וועל אייך אלעס דערצעהלען. נאר ווארום פרעגט איהר מיך ניט ווי אזוי מיר האט געלונגען צו אייך אריינצוקומען? איהר ווייסט דאך אז זייט מען האט מיך איבערגעפיהרט פון דעם געפענגנים וואו דער גוטער דאנישעוו איז קאמענדאנט, אהער אין דעם שרעקליכען לייבענגרוב, וואו דער טיגער וויערמאוו שטיקט די שוואכע שעפסעלאך אהן רחמנות, האט מען אלע וועגען פאר מיר פארצאמט איך זאל צו אייך ניט קענען צו טרעטען.

— דער קאפ איז מיר אזוי שוואך דאס איך האב גאר פארגעסען אייך וועגען אזא וויכטיגע זאך צו פרעגען, האט קראשעווסקי געזאגט — איהר האט מיר ווירקליך זעהר נייגעריג געמאכט צו וויסען ווי אזוי האט אייך געלונגען צו מיר צו קומען.

— איך וועל דאס אייך דערצעהלען וועט איהר שטוינען. דער היזיגער מיליאנער פיאדאר קאבודקין האט אראפגעבראכט פאר זיינע קינדער פון פאריז א גובערנאנטין, זי הייסט דארא דע פאנסי. דאס איז יונגע מיידעל פון אומגעפעהר 18 יאהר. אזא שעהנהייט האט נאך יאקוטסק ניט געזעהען. דער קאמענדאנט סטעפאן וויערמאוו וועלכער איז קאבודקינס א הויז פריינד האט זיך אין דער מיידעל פארליעבט איבער די אויערען. דאס איז פאר קיינעם קיין געהיימניס געווען. דען אלע האבען געזעהן מיט וואס פאר א ליידענשאפטליכע בליקען ער האט אויף איהר געקוקט. אבער די שעהנהייט איז זעהר אן אונשולדיגעס ארענטליכעס קינד דארום האט זי דעם טיגערס ליעבע קיין אויפמערקזאמקייט געשענקט. וואס קעלטער זי האט זיך צו איהם געוויזען האט ער אלס מעהר געברענט און ער האט זיך ענדליך באשלאסען פאר איהר צו קניען און זי צו בעטען זי זאל זיין פרוי זיין.

זי האט איינגעוויליגט, אבער הערט א וואונדער, דיעזע פראנצויזין האט אויף די רוסישע אונגליקליכע וואס ליגען באגראבען אין די סיבירישע געפענגניסע מעהר מיטלייד אלס געבארענע רוסין. זי האט איינגעוויליגט וויערמאווס פרוי צו זיין מיט דעם תנאי ער זאל די אלע ארעסטאנטען וואס געפינען זיך אונטער זיין אויפזיכט מענשליך באהאנדלען. איז דאס קיין וואונדער? נאר נאך מעהר וואונדער איז דאס וואס דער הארצלאזער טיגער האט אוים ליעבע צו דער מיידעל דערצו איינגעוויליגט. דעם ערשטען שריט האט ער שוין געמאכט. דען ער האט היינט אנטזאגט דעם הינטישען וועכטער סאמילאוו פון זיין שטעלע און האט אויף זיין פלאץ געשטעלט איינעם פון קאבודקינס באדינטע וואס זיין ליעבע דארא האט איהם רעקאמענדירט.

דיעזער נייער וועכטער הייסט אסיפ גריגאריעוויץ זארניצקי, ער איז א פאליאק. א מענש אהן א גאל. דערצו איז ער אזוי קלוג דאס ער קאן צוואנציג אזעלכע ווי וויערמאוו אין זאק אריינגארען. איך בין מיט איהם זייט אייניגע מאנאטען באקאנט געווארען. ער קאן מיין זון באקונין זעהר גוט און אלס ער האט ערפאהרען דאס איך בין זיין שטיעפפאטער איז ער מיין בעסטער פריינד געווארען. נאך פארגעסטערען האט ער מיר די געהיימניסע פון וויערמאווס ליעבע צו דער פראנצויזין ערצעהלט, אויך דאפון דאס ער ערווארטעט דא די שטעלע פון סאמילאוו'ן פארטרעטען. איך האב מיר גלייך געוואונען צו איהם מיט דער ביטע אז אויב ער וועט ווירקליך די שטעלע פארטרעטען זאל ער מיר צו אייך אריינלאזען און ער האט דאס מיר באלד פארשפראכען. היינט אום ניין אוהר מארגענס האט ער מיר בעזוכט אין מיין קווארטיר און האט מיך דערפרעהט מיט דער נאכריכט דאס היינט אווענדס וועט ער שוין זיין שטעלע באטרעטען און וועט מיך צו אייך אריינלאזען. ער האט ווארט געהאלטען ווי איהר זעהט, דאס איך בין אונגעשטערט צו אייך אריינגעקומען. איצט גענעראל פארשטעהט איהר שוין דאס דורך אזא מענשען קאנט איהר עפעס האפען אין גיכען באפרייט צו ווערען פון אייער קבר.

— אייער געשיכטע קלינגט זאנדערבאר, האט דער גענעראל געזאגט, איז דען אן איינפאכער וועכטער אין שטאנד אריינצולאזען צו די געפאנגענע וועמען ער וויל.

— דאס האב איך מיר אויך געוואונדערט, אבער ווארום זאלען מיר אזעלכע פראגען שטעלען. פאר אונז איז גענוג דער פאקט אז ער האט מיך צו אייך אריינגעלאזען איז דאך דאס א בעוויי אז ער קאן דאס טאן און ווי באלד ער האט דאס געקענט באווייזען איז ביי מיר קיין צווייפעל אז ער וועט נאך גרעסערע וואונדער באווייזען.

— ווען דער טיראן וויערמאוו איז אזוי הומאניש געווארען, ווארום זשע האט מען מיר היינט אזוי טיראניש געפלאגט.

— דאס איז דערפאר, וואס דער סמאטריטעל סאבליק האט נאך צו שאפען אויף די ארעסטאנטען ווערענד זיי ארבייטען. ער וועט אבער געוויס אויך באלד פון זיין שטעלע אראפגעהן און אויף זיין ארט וועט קומען אן אנדערער.

— האט איהר ניט געהערט פריינד פון דער געשיכטע וואס א געוויסער ארעסטאנט מיט דעם נאמען וואסיל ראמינאוו איז פון געפענגנים אנטלאפען?

— יא, איך האב דאס געהערט. די גאנצע שטאדט קלינגט מיט דער נייעס, קיינער ווייס ניט ווי אזוי ער איז אנטלאפען. אבער איך גלויב אז אויך דא האט די פראנצויזין דארא דע פאנסיי א טייל.

— געבענשט זאל זיין דאס גוטע מערכען פון גאט! האט דער גענעראל געזאגט אויפהויבענדיג די הענט צום הימעל. אך פריינד וואלקאוו, ווען איהר וואלט מיר קענען איין זאך אויסווירקען וואלט איך אייך די טובה קיין מאל פארגעסען.

— זאגט גענעראל וואס פראלאנגט איהר, פיליייכט וועל איך דאס קענען טאן.

— אין דעם געפענגנים געפינט זיך אן ארעסטאנט מיט דעם נאמען רודאלף בורין ער איז מיינער א גוטער באקאנטער פון די גוטע צייטען. פיליייכט איז מעגליך דער נייער וועכטער זאל ערלויבען איך זאל זיך מיט איהם זעהן.

(ווערט פארגעזעצט)

אין דער ספארט וועלט

עס איז געוועזען איבערגעפאקט

שבת נאכמיטאג איז אינ'ם ווארזיטי רינג פארגעקומען די פוטבאל גיים צווישען קווינס און ווארזיטי, און טראצדעם וואס דער פלאץ האט איבער 16 טויזענד פלעצער, זענען אלע סיטס אויספארקויפט געוועזען נאך מיט טעג פריהער, און פיעלע האבען געמוזט צוריקגעהן ענטוישטע, ניט קריגענדיג קיין טיקעטס אפילו צו הויכע פרייזען.

פארשטעהט זיך אז קווינס האט געוואונען ווי אלע מאל.

די "דזשייענטס" און די "סאקס" שפיעלען אין פאריז.

די ניו יארקער "דזשייענטס" און די שיקאגער "ווייסע זאקען" וועלכע מאכען יעצט א טור איבער איירופא און האבען די טעג געשפיעלט אין פאריז, האבען דארטען באקומען אזא אויפנאהמע, אז טעלעגראמען דערצעהלען, אז זייער רעסעפשאן איז נאך געוועזען א גרעסערער ווי פארן פרינץ אף וויילס.

* * *

די אנטאריא אטלעטיק קאמישאן האט פארעפענטליכט איהר באריכט פאר'ן לעצטען יאהר צייט, וועלכער באהאנדעלט די פארשיעדענע זייטען פונ'ם ספארט־לעבען ביי אונז אין שטאדט.

געהיימניספולער מארד ענטדעקט אין האמילטאן

האמילטאן, נאוועמבער, 9.

דער קערפער פון דזשאזעף ביעטאזע, וואס איז פארשוואונדען געווארען דעם 31־טען יולי, איז נעכטען געפונען געווארען נישט ווייט פון די עלביאן מילס.

דער כוח פון אדווערטייזמענטס

מיט צוויי צענדליג יאהר צוריק האט אן ארימער יונגערמאן געעפענט א קליינע גראסערי סטאר אין א שטעדטעל.

זיין גאנצער קאפיטאל איז באשטאנען פון עטוואס איבער הונדערט דאלאר. ער האט געקויפט סטאק פאר ארום 50 דאלאר און די צווייטע האלב פון זיין קאפיטאל האט ער אויסגעגעבען אויף אדווערטייזינג. איצט, מיט צוואנציג יאהר שפעטער, פארמאגט ער די גרעסטע „טשיין" פון גראסערי סטארס איבער די פאראייניגטע שטאטען און פארמאגט א קאפיטאל פון פיעלע מיליאנען דאלארס.

„די 50 דאלאר וואס איך האב אויסגעגעבען אויף אדווערטייזינג, איז געווען דער בעסטער אינוועסטמענט וואס איך האב געמאכט אין מיין לעבען", — האט ער דערקלעהרט צו פארשטעהער פון דער פרעסע.

וואס טוט איהר פאר אייער געשעפט?

די גרעסטע געשעפטען פון די פאראייניגטע שטאטען און קאנאדע זענען אויסגעוואקסען פון די קלענסטע אונטערנעהמונגען.

„איטאנס" הונדערט מיליאנען געשעפטען האבען זיך אנגעפאנגען מיט א קאפיטאל פון עטליכע צענדליג דאלאר.

אייערע געלעגענהייטען, ווי קליין אייער געשעפט זאל ניט זיין, זענען פונקט אזוי גוט. איהר דארפט נאר וויסען דעם סוד פון זייער ערפאלג. זיי האבען דערגרייכט זייער געוואלדיגען ערפאלג דורך

פלאנמעסיגע אדווערטייזינג

איהר האט די סחורה, איהר דארפט אבער דעם קונה. איהר נויטיגט זיך אין זיין צוטרוי. איהר דארפט דערגרייכען וואס א גרעסערען קרייז פון קאסטאמער, וואס נויטיגען זיך אין אייער סחורה; און דאס קריגט איהר דורך אדווערטייזינג.

באטראכט ווי די ניט־אידען פיהרען אן זייערע רעגעלמעסיגע אדווערטייזמענטס דורך זייערע טעגליכע צייטונגען.

„דער אידישער זשורנאל" קאן דאס טאן פאר אייך. „דער אידישער זשורנאל" פאראייניגט אייך מיט די, וואס נויטיגען זיך אין אייער סחורה. דורך דעם „אידישען זשורנאל" קריגט איהר די אויפמערקזאמקייט פון טויזענטער אידען פון טאראנטא און גאנץ אנטעריא, פון וועלכע יעדער איינער איז א פראספעקטיווער קאסטאמער פאר אייער סחורה, א ווארשיינליכער ביישטייערער צו דעם ערפאלג פון אייער געשעפט.

דורך דעם „אידישען זשורנאל" קריגט איהר דעם צוטרוי פון צענדליגער טויזענטער אידען פון שטאדט און פון פראווינץ. דאס איז וואס איהר מוזט דערגרייכען, אויב איהר ווילט מאכען אייער געשעפט פאר אן ערפאלג.

אויב איהר זייט ניט א פארשלאפענע נשמה, אויב איהר זייט ניט צופרידען מיט די ברעקלאך וואס פאלען אראפ פון א צווייטענס טיש, אויב איהר ווילט אויסנוצען די גרויסע געלעגענהייט וואס איהר האט,—

אדווערטייזט אין „אידישען זשורנאל"

יעדער דאלאר וואס איהר גיט אוים אויף פלאנמעסיגער אדווערטייזינג אין „אידישען זשורנאל" וועט קומען צו אייך צוריק מיטשלעפענדיג מיט זיך נאך צענדליגער דאלארס. אן אדווערטייזמענט אין „אידישען זשורנאל" איז דער בעסטער אינוועסטמענט וואס איהר קאנט מאכען.

טעלעפאנירט עדלייד 3967

אונזער אגענט וועט אייך באזוכען.

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING Co. Ltd.
251—253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents

Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont.
January 22nd 1913

וועגען מאנכע קאנאדער ענינים

טראצדעם וואס אין קאנאדע איז גענוג שטארק דער דזשינגאאיזם, איז נאך אלץ ביי אונז ניטא דער געאייניגטער באגריף וועגען א קאנאדער נאציע. פארהאן אפילו אזעלכע, וועלכע דערשרעקען זיך פאר אזא אויסדרוק. און אונזערע געזעץ־מאכער קענען זיך נאך אלץ ניט איינינגען וועגען דעם. דאכט זיך אז מען האט געקענט ערווארטען ביי אזא שטימונג, ווי עס הערשט אין מאנכע טיילען פון לאנד, פונקט דאס פארקעהרטע, און דאך איז עס גאנץ אנדערש. און אז מען זוכט געפינט מען דעם „ווארום" אויך.

א גוטען ביישפיעל וועגען דעם האט לעצטענס געגעבען דער קאנאדער צענזוס, וועלכער ווערט גענומען ביי אונז יעדע צעהן יאהר.

אויף דער פראגע פון נאציאנאליטעט וועלכע איז פארהאן אינ'ם צענזוס־בויגען, קען דער ענטפער „קענעדיען" ניט געגעבען ווערען, ווייל מען אנערקענט נאך ניט אזא זאך ווי א קאנאדער. מעג איינער דא זיין געבוירען פאר עטליכע דורות, מוז ער אנגעבען זיין אורשפרינגליכע אפשטאמונג, ווי אירלענדער, אנגלא־זאקס, דייטש, פראנצויז, א. ד. ג. פאר'ן קאנאדער שטאלץ איז עס זיכער א באליידיגונג. נו פלאנעוועט מען יעצט א רעפארם אין דעם צענזוס, אז אלע וועלכע זענען דא געבוירען געווארען וועניגסטענס פון דריי דורות געבוירענע אין קאנאדע, זאלען זיך קענען רעגיסטרירען אינ'ם קומענדען צענזוס אלס „קאנאדער". וואס־זשע לאזט זיך אבער אויס דערפון? איין קלייניגקייט, אז אויסער קוויבעק, וועט די צאהל פון אזעלכע זיין גאנץ קליין. אין אלע אנדערע קאנאדער פראווינצען, אז איינער זאל זיך קענען פארשרייבען אלס קאנאדער, וועט עס מוזען מיינען אז זיינע אור־עלטערען זאלען דא האבען איינגעוואנדערט וועניגסטענס מיט הונדערט אדער הונדערט פינף און צוואנציג יאהר צוריק. און אזעלכע זענען דא זעהר וועניג.

דער מוסר השכל דערפון איז א גאנץ קלאהרער. מען ווארפט אונז די ניי־קאנאדער פאר, אז מיר זענען „פאריינערס", אויסלענדער, און אליין האט מען נאך אויך גאנץ וועניג טראדיציע און געשיכטע הינטער זיך.

* * *

כל זמן מען האט ביי אונז קיין חטאים ניט געזוכט האט מען גאר ניט געפונען, האט מען אבער אנגעהויבען צו אונטערזוכען, געפינט מען שוין אביסעל צופיעל.

ביי אונז אין קאנאדע איז שטיל געוועזען מיט די אלע כאבאר־סקאנדאלען, זייט אין מאניטאבא איז פארגעקומען די געשיכטע מיט דעם, ווי אזוי דער דארטיגער פראווינציעלער פארלאמענט איז געבויט געווארען, אבער גיט א קוק, וויפיעל אונטערזוכונגען עס קומען יעצט פאר, און וואס זיי האבען שוין ארויסגעבראכט.

דער געוועזענער פראווינציעלער פינאנץ־מיניסטער פון אנטאריא זיצט א פאראורטיילטער.

אין מאנטרעאל ווערען יעדען טאג ארויסגעבראכט אלץ מעהר פון די שעהנע מעשים פון דער דארטיגער פאליציי, מיט'ן „טשיף אף פאלים" בראש. עס ווערען ארויסגעבראכט די זויבערע מעשים, ווי די אלע פאליציי־היטער, פאליטישענס, שטאדט־בעאמטע און אנדערע, זענען ענג פארבונדען מיט רויבערייען, אוממאראלישע הייזער, געמבלעריי און פארברעכערישע נעסטען.

אין אונזער שכנה'דיגער האמילטאן קומט יעצט פאר אן אונטערזוכונג, און עס זענען שוין דא אנגעקלאגטע אויך, אין שייכות מיט דער ענטדעקונג וועגען פאלשקייטען וועלכע זענען אנגעגאנגען אינ'ם שטאדטישען שטייער־דעפארטמענט.

ביי אונז אין טאראנטא קומט יעצט אויך פאר אן אונטערזוכונג ארום געוויסע היידרא־אויסגאבען, וועגען וועלכע עס איז נאך צו פריה דערוויל צו קאמענטירען איבער זיי.

און דאס אלעס קומט פאר אין איין צייט — איז א וואונדער וואס ביי מאנכע ווערט אונטערגעגראבען דער צוטרויען?

* * *

אין צוזאמענהאנג מיט די פארשידענע פארהערען און אונטערזוכונגען, האט זיך לעצטע וואך ביי דער געריכטליכער פארהערונג פון די „האום בענק" דירעקטארען ארויסגעצייגט, אז מען האט מיט באנק־געלדער פינאנסירט אויף א גרויסען מאסשטאב צוויי שיפען, באשעפטיגט אין דעם אומגעזעצליכען בראנפען־שמוגעל צווישען אמעריקא און ענגלאנד.

די קליינע סוחרים כאפט מען יעדעס מאהל, די גרויסע „בוטלעגערס" זענען אבער תמיד בכבוד'ע מענשען.

* * *

אין מאנכע ענגלישע צייטונגען האבען זיך לעצטענס באוויזען אפהאנדלונגען וועגען דעם, ווי די לאגע אין לאנד ווערט בעסער, און אז עס קומען שוין אן די בעסערע צייטען, אויף וועלכע מען ווארט שוין אזוי לאנג.

קען מען צו דעם נאר צוגעבען — הלואי וואלטען עס שוין אלע געפיהלט. —

* * *

עס איז געוועזען לעצטע וואך אויף איינער פון די קאנסערוואטיווע פארזאמלונגען, ווען עס איז דיסקוטירט געווארען די אפשטימונג וועגען דעם „אנטאריא טעמפערענס עקט", און מען האט דערביי באמערקט, אז די „פאריינערס" האבען געשטימט פאר רעגירונגס־קאנטראל, און אן אנהענגער פונ'ם לעצטען האט אויף דעם געענטפערט, אז עס מאכט ניט אויס וואס פאר א שטימע דאס איז, ווייל די שטימע פונ'ם אידען איז אזוי גוט ווי די שטימע פונ'ם ענגלישמאן.

[illegible] האט מען געענטפערט אויף דער פארזאמלונג — אבער איז עס אויך אזוי אין לעבען?

* * *

איבער'ן גאנצען לאנד וועט היינט געפייערט ווערען „טהענקסגיווינג דעי", מען וועט דאנקען פאר דער שפע און פאר'ן גוטען שניט.

אבער איז דאס דאנקען א ווירקליכס? וועלען דען היינט אפילו אינ'ם דאנק־טאג, ניט זיין קיין הונגעריגע און קיין בארוועסע? ניט אלע מאהל שטימען סימבאלען מיט דעם לעבען.

ארץ ישראל וועט איהם פון דער צרה אויך באפרייען

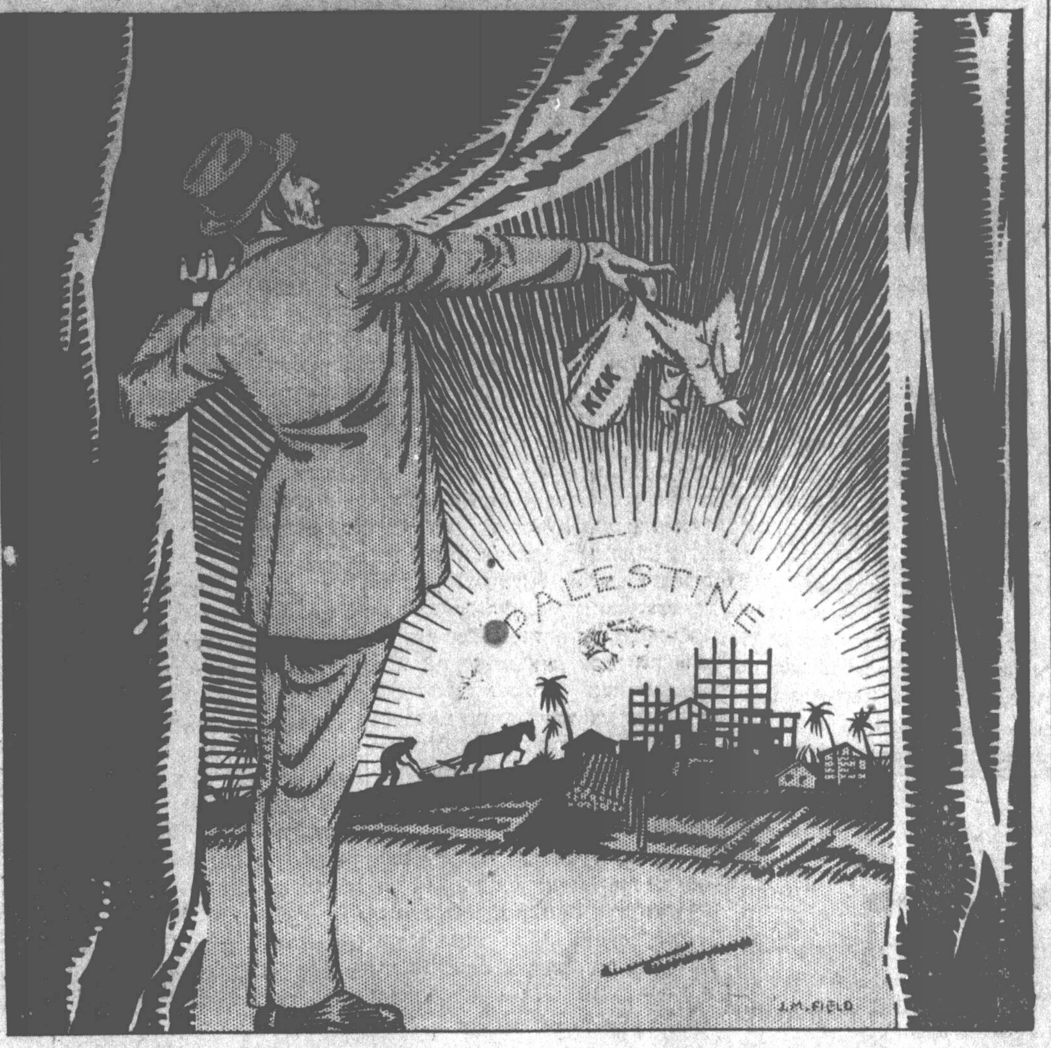

אידען וואס זעהען אויס ווי קאצאפעס און קניען ביים דאווענען

די קאראאימען פון לוצק בילדען א קליינע קהלה, וואס לעבט אפגעזונדערט פון דער אידישער, מיט אן אייגענער שוהל. זיי באציהען זיך מיט גרינג שעצונג צו די אידען פון שטאט און זייערע קינדער. — זייער יום כפור הויבט זיך אן ווען אונזערער ענדיגט זיך.

(א בריעף פון לוצק) פון א. מאטיק.

אין לוצק (וואהלין) עקזיסטירט שוין א סך יאהרען א קהלה פון קראאימען. דא האט אויך געלעבט דער באוואוסטער קאראאימען חכם, יצחק בן אברהם, דער פארפאסער פון דעם ספר "חזוק אמונה", וועלכער ענטהאלט די ויכוחים פון דעם מחבר מיט אנדערע גייסטליכע, לעבענדיג, ווי זייער שטייגער, אפגעזונדערט פון די אידען, האבען זיי פאר זיך אויפגעבויט אן אייגענע שוהל און ארום איהר זייערע הייזער. די גאס הייסט עד היום "די קאראאימסקע".

ביי היינטיגען טאג געפינען זיך אין לוצק זעהר וועניג קאראאימען. דאך האבען זיי זיך צונויפגעקליבען ראש השנה אין זייער שוהל און דארט געדאווענט.

זייער דאווענען האט מיך זעהר פאראינטערעסירט און יום כפור בין איך אוועק צו זיי אין שוהל. אבער . . . זי איז געשלאסען. נאר נייגעריגע, אידען וועלכע זענען אויך געקומען דערציילען מיר, אז יום כפור איז ביי די קאראאימען א טאג שפעטער ווי ביי אונז, און ביינאכט, ד. ה. מוצאי יום כפור, וועט ביי זיי זיין צו כל נדרי.

ביינאכט בין איך ווידער אוועק אהין. פון דערווייטענס דערזעהט מען, אז איגוועניג איז ליכטיג.

די שוהל שטעלט מיט זיך פאר א הילצערנע, איינשטאקיגע געביידע, מיט צוויי פענסטער אין דער הויף. זי שטעהט אויף א פלאץ, וועלכער איז ארומגעצוימט מיט א פארקאן. ביים טירעל פון פארקאן שטעהט א פאליסמאן און לאזט ניט אריין. ער ערקלעהרט מיר, אז עס האט זיך אין דער שוהל צונויפגעקליבען א גרויסער עולם נייגעריגע און ער קאן מעהר ווייטער קיינעם ניט אריינלאזען. אויף דער גאס פארזאמלען זיך דערווייל א סך מענשען. נאר אט געהען ארויס א פאאר מענשען, און דער פאליציאנט לאזט דורך איינגע פון אונז.

איינוועניג שטעלט זיך מיר פאר אזא בילד: א הויך, פיערקאנטיג צימער. די ווענט, טאפעצירט און באהאנגען מיט פרוכת'ן. אויבען — אן ארון קודש, אויך באדעקט מיט פרוכת'ן. פאר'ן ארון — א טיש, אויף וועלכען עס ליגען א רייהע סידורים און נאך זיי א רייהע ברענענדע ליכט. דאס שיינט צו זיין דער עמוד, און ווירקליך, פאר איהם שטעהט א הויכער, איינפאך־געקליידעטער מאן, וועלכער זאגט עפעס אויפ'ן קול פון א סידור ארויס. ווייטער אביסעל שטעהען צו צוויי בענק אויף יעדער זייט. אויף זיי ברענען ליכט, ליגען אפענע סידורים און עס שטעהען פאר זיי ניט מעהר ווי א מאן אכט מיט היטלען אהן שום טליתים, און זיי דאווענען.

איך קוק מיך צו נעהענטער.

אט שטעהט איינער, וועלכער זעהט אויס ווי א רוסישער קאצאפ. גרויסע וואנסעס, שטיוועל, דאס היטעל אראפגערוקט אויף דער זייט, ער ליגט שטארק איינגעגראבען אין סידור. נאך איהם א בחור, וועלכער האט ניט לאנג געענדיגט אוקראינישע גימנאזיע. אויף דער צווייטער זייט שטעהען שוין א מאן פינף, מיט א מעהר־וועניגער אינטעליגענטען אויסזעהן און אנשטענדיג געקליידעט. פון זיי דאווענען נאר איינגע. די איבעריגע הערען זיך צו.

די גאנצע צייט שטעהען זיי אויף די פיס.

הינטער די מענער שטעהען די פרויען און כאטש עס געפינט זיך א באזונדערע גאלעריע פאר זיי, דאך שטעהען זיי אונטען. זייער צאהל איז ניט גרעסער ווי פון די מענער, און פון זיי דאווענט נאר איינע די איבעריגע אונטערהאלטען זיך אויף רוסיש. ביי דער טיר שטעהט א גאנץ היבשער עולם אידען, וועלכע הערען זיך צו און ווילען "כאפען" עפעס א ווארט.

איך געה צו נעהענטער און קוק אריין צו איינעם פון די מתפללים אין סידור. אלץ איז געדרוקט מיט אונזערע בוכשטאבען. די שפראך פון די תפלות — העברעאיש. פון אויבען אן אויפשריפט: "תפלות ליום כפור". אבער טראץ מיינע אלע אנשטרענגונגען קען איך גארנישט פארשטעהן פון דעם וואס דער חזן זאגט. ער זאגט עפעס זעהר שטיל, הוסט זעהר אפט און אלע מאל העלפט איהם אונטער אן אנדערער, נאר אט פלוצלינג דערהערט זיך א שטארקע שטימע פון דעם קאצאפ, וועלכער זאגט גאנץ דייטליך מיט דער ספרדישער הברה גיט איבעריגס ריכטיג: דעם "שיר המעלות ממעמקים קראתיך". מיר, אידען, קוקען זיך איבער. ער ענדיגט און אלע ענטפערען אמן. באלד דערהערט זיך א צווייטע שטים (אלע מאל זאגט אן אנדערער און די איבעריגע הערען צו), וועלכער זאגט גאנץ דייטליך, אויך מיט דער אייגענער אויסשפראך: "ובחודש השביעי בעשירי לחודש, תבואו פר בן בקר". נאכדעם דערהערען מיר נאך א פאאר היימישע תפלות, ווי סלח לנו מחל לנו". עס איבערחזרט זיך גאנץ אפט דאס ווארט "חטאנו". אין א פאר מינוט ארום דערהערען מיר ווי איינער רופט אויס "שמע ישראל!" און די איבעריגע הויבען אן צו זאגען קריאת שמע.

ענדיגענדיג פאלען זיי אלע אויף די קניע און זאגען "אל רחום וחנון". דערנאך הערען מיר נאך א רייהע תפלות וועלכע מיר פארשטעהען אבער ניט. דער נוסח פון די אלע תפלות איז אן אייגנארטיגער. טרויעריגע טענער, אויסגעצויגענע, איבערהויפט ביי דעם סוף פסוק. אלע קאראאימען קאנען איהם און אלע זייערע תפלות זאגען זיי לויט איהם.

דערוויל ענדיגט דער חזן די תפלות און דרעהט זיך אויס צום עולם. איינער פון זיי קעהרט זיך אויס צו אונז פארזאמעלטע און זאגט אויף רוסיש: "נו ביי אייך אין שוהל זענט איהר אודאי ניט געשטאנען אזוי לאנג, ווי ביי אונז", און גיט צו מיט א שמייכעל: "איצינד געהען מיר אוועק און אייך וועלען מיר דא פארשליסען און ניט ארויסלאזען". די איבעריגע קאראאימען שמייכלען.

מיר פארלאזען די שוהל.

אויף דעם צווייטען טאג, ארום 1 אזייגער נאכמיטאג, זיינען מיר ווידער אוועק אין דער שוהל. נאך אין דרויסען דערהער איך ווי זיי דאווענען. אריינקומענדיג האב איך באלד באמערקט, אז דער נעכטיגער חזן זיצט אויף א באנק און אויף זיין ארט שטעהט אן אנדערער וועלכער איז ביינאכט ניט געווען. ער איז זעהר שעהן געקליידעט, טראגט א שעהנעם איבערראק און א הארטען הוט. ער דאווענט אזוי דייטליך, אז מיר פארשטעהען יעדען ווארט, נעמליך ער זאגט די תפלה "אנו עבדיך, ואתה מלכנו", נאך וועלכער ער גיט באלד צו: "סלח לנו, מחל לנו, כפר לנו".

איך באמערק אויך, אז א חוץ דעם חזן געפינען זיך נאך איינגע, וועלכע זיינען נעכטען ביינאכט ניט געווען. ווי עס ווייזט זיך ארויס, זענען דאס קאראאימען געקומענע פון דער פראווינץ. דערוויל זאגען זיי דעם "אל רחום וחנון" און קניען ווידער דערביי.

נאכהער הויבט איינער אן זאגען דאס ערשטע קאפיטעל פון ישעיהו. מיר דערהערען באלד די ווערטער: "ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו", דאן זאגט ער נאך אויסצוגען פון ישעיהו און אומבעקאנטע תפלות און ענדיגט מיט די ווערטער "חטאנו לפניך ברציצת רגלים".

דעם פסוק חזר'ן איבער אלע און יעדער הויבט ווידער אן מיט די ווערטער "ככתוב על יד נביאך", זאגט ווייטער אן אונבעקאנטע תפלה און ענדיגט זי מיט די ווערטער "חטאנו לפניך בנבול פה". די איבעריגע חזרן דאס איבער, און אזוי ווייטער.

ביי דעם טאג שיין דערזעה איך אויבען ארום די ווענט א זכר פון א העברעאישער און רוסישער אויפשריפט, פון וועלכער מען קען נאר לייענען אויף העברעאיש פאלגענדעס:

"בית כנסתנו זו הוסדה במ"ט ובס"ט בימי חודש סיון בשנת תקע"ה לפ"ק ביום תרועה ותקיעה היתה חנוכת וקדושת הבית לתפלה ורנה לשוכן מענה תחת ממשלת אדון הקיסר הגדול והרחמן אלעקסאנדער הראשון".

דערנאך איז פארמעקט אבער מען קאן נאך לייענען:

"הציורים והקשוטים בבית כנסתנו נעשו על ידי . . ."

און ווייטער איז שוין אונמעגליך צו לייענען.

מיר שטעהען נאך א ווייל און פארלאזען דאן די שוהל. ביי דער טיהר שטעהען עטליכע פרויען און שמועסען מיט דעם גבאי פון דער שוהל (ער איז דער אייגענער וועלכער האט יום כפור ביינאכט געזאגט דעם "שיר המעלות ממעקים"). די קינדער פון די קאראאימען שפיעלען זיך אויפ'ן שוהל הויף. זיי רעדען שוין צווישען זיך פויליש, אונז באגלייטען זיי מיט שפאט־ווערטער.

פאלאץ פון עקס־קעניג הוסעין פארקויפט פאר פינף הונדערט דאלאר

קאירא, נאוועמבער, 9, (איטא).

ווי מען טעלעגראפירט פון מעקא האט מען דארט פארקויפט דעם פאלאץ פונ'ם געוועזענעם קעניג הוסעין פאר א סומע פון פינף הונדערט דאלאר, ווייל דער עקס־קעניג האט אלע ווערטפולע זאכען פארנומען מיט זיך, ווען ער איז אנטלאפען פון לאנד.

ווי אזוי צו פארהיטען הארץ קראנקהייטען

פון פ. ל.

הארץ קראנקהייט איז געווארען די גרעסטע איינצעלנע אורזאך פון טויט אין די לענדער.

פריהער איז אויף דעם טראהן פון טויט געזעסען טובערקולאז. איצט איז טובערקולאז ארונטערגעזעצט געווארען. עס ווייזט אויס, אז דער אינטענסיווער קעמפיין קעגען טובערקולאז האט געבראכט געהעריגע רעזולטאטען. און מיר האפען, אז ווען מיר וועלען נאר וויסען און פארשטעהן, ווי אזוי צו באגעהן זיך און וואסערע מיטלען אנצונעהמען, וועלען מיר אויך פארקלענערען די פאלגען פון הארץ קראנקהייט און זיך פון איהר אויסהיטען.

מען דארף א קוק טאן, וויפיעל הארץ קראנקהייט עס איז פארשפרייט, און וויפיעל עס שטארבען דערפון, כדי צו פארשטעהן בעסער, ווי גרויס דאס פראבלעם איז.

די סטאטיסטיק באווייזט, אז טויט־פאלען פון הארץ קראנקהייט זיינען אפטער פון אלץ צווישען מענשען, וואס זענען איבער פערציג יאהר אלט. דער אמת איז אז 88 פראצענט פון אלע טויט פאלען וואס קומען פון הארץ קראנקהייט פאסירען אין אט דעם עלטער.

הארץ קראנקהייטען פאראורזאכען פונקט אזוי פיעל טויטען צווישען מענשען אונטער 25 יאהר ווי טיפוס. צווישען 35 און 44 יאהר פאראורזאכט הארץ־קראנקהייט מעהר טויטען, איידער ברייטס קראנקהייט, נאך 45 שטארבט מען פון הארץ קראנקהייט מעהר ווי עפעס אנדערש.

צוליעב אט די פאקטען אבער טאר מען ניט אונטערשאצען די געפאהר פון הארץ קראנקהייט פאר קינדער. מען דארף דאס אויך ניט פארזעהן אין אלע אנדערע עלטערס. עס איז זעהר שווער צו באשטימען, אז דער פאציענט ליידט פון הארץ קראנקהייט. פונדעסטוועגען האט די דרעפטבאארד אין דער לעצטער מלחמה צוריקגעוויזען עפעס איבער דריי פראצענט פון די גערופענע, אין עלטער פון 18 ביז 35 צוליעב הארץ קראנקהייט.

אין א גרויסער לעבענס פארזיכערונגס געזעלשאפט האט מען צוריקגעוויזען צוליעב הארץ קראנקהייט 2,63 אין משך פון פיער יאהר כסדר. די שול אינספעקטארען פון דער שטאדט ניו יארק האבען אויסגעפונען, אז 1,63 פון די קינדער ליידען פון הארץ קראנקהייט, און דאס מיינט, אז 18,000 ביז 20,000 קינדער אין ניו יארק האבען די קראנקהייט.

אין א סך פאלען קאן מען הארץ קראנקהייט אויסמיידען. כמעט אלע מאל ווען א קינד האט אן אנפאל פון רעוומאטיזם, וועט דערפון אפגעשוואכט ווערען דאס הארץ. מען ווייס פארהעלטניסמעסיג וועניג וועגען דעם, ווי אזוי עס קומט די אנשטעקונג פון רעוומאטיזם. עס איז אבער מעגליך, אז דער רעוומאטישער גיפט קומט אריין אין קערפער דורך פאררעסערטע טאנסילס, ארעגאאידס, און עהנליכע אריינגאנגען, אנגעשטעקטע ציין דארפען אויך באטראכט ווערען, ווי אן אורזאך פון רעוומאטיזם.

ווייסענדיג ווי אזוי הארץ קראנקהייט ווערט פאראורזאכט, איז מעגליך אנצונעהמען באשטימטע פארהיטונגס מיטלען.

די אזוי גערופענע "וועהטאגען פון וואקסען" ביי קינדער זענען אפטמאל א סימן פון א מילדען אנפאל פון רעוומאטיזם, און מען מוז דאס באלד באהאנדלען. א קראנקע האלז דארף אויך באלד באהאנדעלט ווערען.

באזונדערע אויפמערקזאמקייט מוז מען שענקען צו נערוועזע קינדער, ווייל זיי כאפען לייכטער אויף רעוומאטיזם, און דאס פיהרט דאך צו הארץ קראנקהייט. מען קאן אויך אויסהיטען פון הארץ קראנקהייטען, ווען מען היט אפ די קינדער פון סקארלעט פיבער און אנדערע אנשטעקענדיגע קראנקהייטען.

כארעא, וואס איז געוועהנליך באקאנט מיט'ן נאמען סט. וויטוס טאנץ, איז א נערוועזע קראנקהייט וואס גרייפט אפט אן די קינדער. אין א סך פאלען האט אט די קראנקהייט געפיהרט צו רעוומאטיזם. עס פארשטעהט זיך שוין אליין אז אין אזא צושטאנד איז נויטיג די פארזיכטיגסטע מעדיצינישע אונטערזוכונג.

קעגען הארץ קראנקהייט מוז מען שטענדיג זיין אויף דער וואך. כדי צו פארהיטען זיך פון הארץ קראנקהייט טאר מען קיינמאל ניט פארלירען קיין צייט און אננעהמען אלע נויטיגע שריט צו באקעמפען די צושטאנדען, וואס קאנען פיהרען צו הארץ קראנקהייט.

א סך שטעדט האבען באזונדער געזארגט, וועגען דער שול בילדונג פון קינדער מיט א קראנקען הארץ. עס איז צו האפען, אז אלע אנדערע שטעדט וועלען וואס שנעלער נאכטאן דעם ביישפיעל פון יענע. קינדער מיט אפגעשוואכטע הערצער פאדערען נאר אנדערע אראנזשירטע ארבייט מיט אפרוה פעריאדען. פון דער אנדערער זייט, דארף מען זיי ניט ארויסווייזען קיין צופיעל רחמנות, כדי זיי זאלען ניט ווערען צופיעל אינטראספעקטיוו און זאלען ניט אריינפאלען אין א געדריקטען געמיט צושטאנד.

א קלוגע באהאנדלונג איז אבער אבסאלוט נויטיג, ווייל נאכלעסיגקייט און ניט קאמפעטענטע אויפזיכט פיהרט צו אפט צו כראנישען אינוואלידיזם.

א זעהר נויטיגע זאך איז אויך א הארץ קליניק פאר דערוואקסענע. א סך מענשען מיט קראנקע הערצער קאנען פיהרען א באקוועם און ניצליך לעבען, ווען מען זאל זיי נאר געבען די פאסיגע באשעפטיגונג אונטער די געהעריגע היגיענישע רעגלען און א קאמפעטענטער מעדיצינישער אויפזיכט.

עס איז פאראן האפנונג פאר אלע מענשען, וואס ליידען פון הארץ קראנקהייט, ווען זיי זאלען נאר ריכטיג באהאנדעלט ווערען אין דער געהעריגער צייט, קאנען נאך די מענשען האבען פאר זיך א רוהיג און ניצליך לעבען.

אין א סך פאלען קאן מען הארץ קראנקהייטען פארמיידען, ווען מען גיט נאר א טראכט וועגען די אומגעהייערע ליידען און די געפאלענע כחות ביי הארץ קראנקהייט, וועט מען לייכט איינשטימען אז עס לוינט זיך בעסער אנצונעהמען אלע פארזיכט מיטלען.

ווען די קראנקהייט איז שוין דא, דארף מען בסדר קאאפערירען מיט דעם דאקטאר און זעהן צו פארלייכטערן די פאלגען פון דער קראנקהייט. ווי אזוי קאן מען אויסגעפינען דעם צושטאנד פון הארצען? דאס קאן מען אויסגעפינען דורך א פארזיכטיגער אונטערזוכונג פון א קאמפעטענטען דאקטאר.

און אויב דאס הארץ איז קראנק איז זעהר נויטיג צו וויסען, ווי ווייט עס איז קראנק, און ווי אזוי עס דארף ווערען באהאנדעלט.

און ווי אנגענעהם עס איז צו וויסען אז אייער הארץ איז פולשטענדיג געזונט און קאן אויסשטעהן די אלע אנשטרענגונגען פון דעם קאמפליצירטען אלטעגליכען לעבען.

לאזט זיך רעגעלמעסיג עקזאמינירען פון א דאקטאר.

אין כעס אויף אידען שעכט זי א 5 יעהריג אידיש קינד

אין דעם פוילישען שטעדטעל קאלא האט א גויע דערשטאכען א 5 יעהריג אידיש קינד און האט ניט געקאנט פארשטעהן פארוואס מען "טשעפעט זיך" צו איהר ווען מען איז געקומען ארעסטירען זי.

אט וואס מען שרייבט וועגען דעם צו דער ווארשאווער "פאלקס צייטונג":

די היגע אנטיסעמיטען פיהרען שוין פון לאנג א ברייטע "טעטיגקייט". אין מיטען העלען טאג פארטשעפען זיי אויפ'ן גאס די אידישע דורכגעהער, און אויף דער נאכט איז גאר לעבענסגעפעהרליך ארויסצוגעהן אין גאס.

לעצטענס האט געוועהלט דער טרויעריג בארימטער אנטיסעמיטישער 'פראפעסאר' כאמיעץ, וועלכער האט דא געהאלטען "וויסענשאפטליכע" לעקציעס. ער האט געהאט אזא גרויסע פעולה, אז באלד נאכ'ן ערשטען רעפעראט, ערב יום כפור אין אוונט, זענען אידישע דורכגעהער באפאלען געווארען אין גאס. איינגע האבען אפילו באקומען וואונדען אין פנים. אויף צומארגענס יום כפור אין דער פריה, האט די 50 יעהריגע קריסטין בולינסקא אריינגערוקט א מעסער אין רוקען דעם 5 יאהריגען קינד פון בונעם לאנגווינסקי. דאס קינד געפינט זיך אין א לעבענסגעפעהרליכען צושטאנד.

כאראקטעריסטיש איז, אז ווען מען איז געקומען ארעסטירען די מערדערין, האט זי זיך זעהר שטארק געהאט פארוואונדערט פארוואס מען וויל זי ארעסטירען צוליעב דערשטעכען עפעס א אידיש קינד. עס האט זיך טאקע ארויסגעוויזען אז די פארוואונדערונג איז ניט קיין אומזיסטע. איצט געפינט זיך שוין די מערדערין אויף דער פריי.

אינסטאלירען בעאמטע

ביי דער לעצטער פארזאמלונג פון דער ציון בענעוואלענט ליידיס אוקזילערי זענען אינסטאלירט געווארען די בעאמטע פאר'ן קומענדען טערמין.

לאיער דזשאזעף גארדאן, האט מיט א זעהר געלונגענער רעדע אינסטאלירט די בעאמטע און זיי גערופען צו טעטיגקייט פאר דער אוקזילערי.

דר. שעהן און מרס. דונקעלמאן, די טעטיגע קרן היסוד טוערין האבען אפעלירט פאר'ן קרן היסוד, און די פארזאמעלטע האבען בייגעשטייערט 150 דאלאר.

ס. קארן האט זעהר געלונגען אינסטאלירט די נייע מיטגליעדער

פופצעהן דאלאר איז בייגעשטייערט געווארען צום פאלקס פאראיין באזאר.

צו לעצט האט מרס. דר. אפעל, די ניי ערוועהלטע פארזיצענדערין, אויסגעדריקט א דאנק צו די געוועזענע בעאמטע, ווי אויך צו מר. ב. דזשייקאבס געוועזענער פארזיצענדער פון אוקזילערי, און זיי געבעטען מיט צו העלפען אין דער ארבייט.

אינ'ם לאנד פון בלויע הימלען

פון אמן.

נאך איז געווען די ערד אויסגעטריקנט און צושפאלטען פונ'ם לאנגען זומער, דער הימעל — לויטער בלוי, און די זון — העל, די זון האט שוין אבער ניט אזוי ווי פריהער געברענט. מיט א ווילדען שמייכעל האט זי די לופט אנגעפילט: דער זומער איז שוין אוועק.

און שטייפער זענען דעם מענשען'ס טריט געווארען, שנעלער: אט אזוי איז גוט, אט אזוי קען מען לעבען...

האט די זון זיך צעלאכט און הייסע שטראהלען געווארפען, ביז צום זון־אונטערגאנג די לופט אנגעבאקען. אבער ניט אויף לאנג — באלד איז די נאכט אונטערגעקומען, און מיט א קיהלען ווינטעל די היץ פארטריבען...

און די נעכט זענען אזעלכע קלאהרע, גלייכע! אך, וואס איז דאס וואס פילט אזוי אוים דאס הארץ? און וואס איז דאס וואס מאכט לייכט דיינע טריט, וואס טיילט אוים די — מענשען אייגענטליכע — זארג און דין „איך", העט אין א זייטיג ווינקעלע און דו שפירסט זיך אלס טייל פון דעם וואס פילט אוים די לופט מיט א קוללאזען געזאנג?

— מזרח, צפון, מערב, דרום — מזרח!... מזרח...

מיין דורכזיכטיגער ניט זעהבארער חבר, וועלכער שווימט שטענדיג פאר מיר ארוים ווען ער דארף מיר עפעס ענטפערען, דערמאנען, א דיאגנאז שטעלען — וויל מיר דאס מאל ניט ענטפערען: שווער איהם, קענטיג, פון די לויטערע נידעריגע הימלען זיך אפצורייסען...

פון דערווייטענס, איז א גאס וואס ציהט באלד ארויף, געפינען זיך די ענגלישע קאזארמעס. און דא, נעגענאיבער דער גאס אונטער'ן בארג — אן אראבישער הויף און א שטאל פאר פערד. דער טויער פון שטאל איז אפען. אינוועניג — א קליין פייערל; אויפ'ן שוועל פון שטאל מיט'ן פנים צו דער גאס זיצען צוויי אראבער אין זייערע ווייסע לאנגע העמדער:

ס'קומען ארוים פון שטאל נאך צוויי און זעצען זיך נעבען די ערשטע שטיל. איינער פון זיי נעהמט פון שוים ארוים א אינסטרומענט מיט איין איינציגער סטרונע, און גיט איבער איהר א ציה: פררר...

די איבעריגע זיצען ווי פארגליווערט. דער כלי־זמר גיט ווידער א ציה איבער דער סטרונע: פררר, און ס'ווערט ווידער שטיל. ווי אויפגעכאפט פון שלאף גיט פלוצלונג דער כלי־זמר א האסטיגען ציה איבער דער סטרונע — איינמאל און נאך אמאל — און ווערט ווידער איינגעשלאפען... און דערנאך, ווי פון חלום, הויבט ער אן צו קנייפען די איינציגע סטרונע: פררר, פררר, פרר...

איך קוק זיך ארום — מיר שטעהען א היבש בינטעל מענשען און קוקען זיך צו צום בילד, און הערען צו — ניט ווילענדיג — צו דער מוזיק. אויף אלעמענס פנים'ער א שמייכעל; ווי געפעלט אייך די מוזיק?... נעבען מיר — עטליכע ענגלענדער פון דער זייטיגע געסעל רעדען צווישען זיך.

אבער די אראבער זעהען אונז ניט. ווי אלע פיער איינגעשלאפען אין איין חלום — פאטשען זיי אונטער מיט די הענט אין טאקט פון דעם מאנאטאנעם „פררר"... איינער פון די פיער הויבט זיך לאנגזאם אויף, מאכט א פאר טריט פאראוים, גיט זיך א גלייך אוים, און שטעלט א פוס אין טאקט פון פאטשען און דער סטרונעס „פררר". ער שטעלט דעם פוס נאך אמאל, נאך אמאל. ער געהט אריין אין עקסטאז. דאס דערקענט מען ניט אין זיין שטייפען שטעלען דעם פוס אויף דער ערד, וועלכען מען הערט גאר ניט, נאר אין דעם קאנוואולסיווען אפרייסען דעם פוס פון דער ערד, וואס אמאל העכער. ער פארווארפט דעם קאפ אין דער הויך. די סטרונע פרוררקעט שוין שנעלער, דער צופאטשען מיט די הענט איז געווארען לעבעדיגער. און דער טענצער שטעלט א פוס פאראוים און א פוס צוריק, פאראוים און צוריק... קענטיג דער צענטער פון עקסטאז.

איך קוק זיך ארום: דער שמייכעל אויף אלעמענ'ס פנים'ער — אן אפענער ברייטער, אויף די ענגלישע פנים'ער איז עס אבער א פשוט'ער געלעכטער. איינער פון זיי איז אומגעדולדיג פון דעם שטעהן דא, א צווייטער ווארפט אויפ'ן אדרעס פון די אראבער א גראב ווארט, און דאס גאנצע בינטעל געהט אוועק.

די אראבער זעהען אונז אבער ניט און הערען ניט. א צווייטער פון די פיער הויבט זיך אויף, שטעלט זיך נעבען טענצער: דער ערשטער טרעט איהם אפ דאס ארט און זעצט זיך צוריק אויפ'ן שוועל, אויפהאלטענדיג די שטימונג מיט'ן צופאטשען מיט די הענט... און די געשיכטע ציהט זיך — געלאסען, רוהיג און לאנג, ווי די מזרח נאכט און ענדע זומער.

איך טראכט: מענשען דערוואקסענע, מענשען וואס פיהלען — וואו איז די מוזיק, וואו איז דער טאנץ און וואו איז דער געפיהל?

און מיין חבר רופט זיך אפ: אין דער שטימונג...

טראכט איך מיר ווידער: אפשר... סוף כל סוף איז דאך דער הויפט ציעל די שטימונג...

און מיין חבר דערמאנט מיך: געדענקסט, חסידות, למשל...

איך קוק זיך איין אין דעם טאנצען ־ ווייערן, אין דעם צופאטשען מיט די הענט, אין דער „לאו־דוקא'דיגער" מוזיק — און ס'ווערט מיר קלאהר, כמעט ווי היימיש...

דער זומער האט שנעל אפגעטראטען דעם וועג. ווייסע, דיקע שטיקער וואלקענס זענען אנגעקומען און האבען פארצויגען דעם בלויען הימעל. שארפע ווינטען האבען געיאגט און געזוכט אין אלע ווינקעלאך, ביז וואנען — קוים מיט צרות — די זון האט זיי מיט איהרע שטראהלען אין האלבען טאג צעטריבען...

אבער אויב — די וואלקענס און שארפע ווינטען האבען געמוזט אין האלבען טאג פאר דער זון אפטרעטען — האבען זיי אבער געוועלטיגט דורך דער גאנצער נאכט, און אין דער פריה ווען דער מענש איז אויפגעשטאנען, איז די לופט געווען אן אפגעקיהלטע.

אין דעם בערגיג געסעל ביי די קאזארמעס שטעהען א גרופע ענגלישע זעלנער, נאך גאנץ אין דער פריה, און מאכען איבונגען.

די זון איז אויפגעגאנגען א רויטע, א צוריקגעהאלטענע, די ווינטען טראכטען ניט פון אפצוטרעטען — די זעלנער אבער זענען כמעט נאקעט: דורכזיכטיגע האלבע העמדלאך אויף זייערע לייבער און קורצע הויזען; די ברוסטען, הענט און פיס — אנטבלויזט.

און פון דער זייט, עטוואס בארג ארויף, צוגעשפארט ביי א פארקאן זיצט אויף דער ערד אן אראבער, איינגעוויקעלט און איינגעטונקען אין צעהנדליגער שמאטעס ביז אויפ'ן נאז ארויף — און קוקט זיך שפאטיש צו די ענגלישע איבונגען צו...

און ס'איז אינטערעסאנט: אלעמענס הענט גיבען זיך אין איין ריכטונג א ציה אוים, און אט גיבען זיי זיך א ציה צוריק; אלעמענס קערפערס גיבען זיך א ציה פאראוים, און אלעמענס — א ציה צוריק; א לאז אראפ, א הויב אויף; א טראט פאראוים, א טראט צוריק...

ס'איז האך אבער אזוי קאמיש: דערוואקסענע מענשען מאכען זיך אזוי נאריש, אי דאס — כמעט נאקעט אין אזא קאלטען פריהמארגען... דאס לייען איך גאנץ גענוי אין דעם אראבער'ס אויגען.

נאך לאנגע איבונגען שטעלען זיי זיך אוים אין א ראד. איינעמס פליכט איז קענטיג צו אנטלויפען, דעם צווייטענס — דעם ערשטען צו כאפען. דערביי איז קענטיג, אז ס'נוצען דא צוויי געזעצען: ערשטענס מוז עס געשעהן נאר ארום די פון וועלכע ס'ווערט צוזאמענגעשטעלט די ראד, צווייטענס טאר מען ניט בלייבען שטעהן אויף איין ארט. נאכדעם ווי ס'געהט אדורך א צעהן מינוט — שטעלען זיך די אין ראד, און אנדערע צוויי פארבייטען זייער ארט.

איך פרוביר נאר אריינטרעטען אין אינהאלט פון דעם, נאר מיין חבר גיט מיר באלד א שפרינג ארוים: געדענקסט ניט א כלל, אז אין א געזונטען קערפער איז א געזונטע נשמה?... און חוץ דעם — איז א געזונטער קערפער אויך עפעס ווערט...

איך קוק זיך צו צום אראבער, אבער דעם אראבער'ס אויגען ווארטען שוין לאנג אויף מיר:—

— נו, זאג אליין, מיט וואס זענען זיי קלוגער פון מיינע קונדסים, וועלכע קריגען פון מיר אזוי געשלאגען... ענגלענדער, מ'שטיינס געזאגט...

אוועקגעהענדיג האב איך זיך דערמאנט אן דעם אוונט פון די אראבישע טענץ, און ווי די ענגלענדער האבען פון זיי געלאכט. און געטראכט האב איך: עס איז דאך צוויי וועלט־קוקען, געגענזעצליכע און גלייכע: איינער קוקט אין הימעל און דער צווייטער אויף דער ערד — מיט וועמען־זשע פון זיי איז דער אמת, און ווער פון זיי איז גערעכט?

— דער אמת איז מיט ביידען, און גערעכט איז דער שטארקערער...

אזוי האט מיין חבר געשטעלט זיין די אנגאז.

דער נייער „קלאנדייק"—די אוצרות אויפ'ן דנא פון די ימים

ווי אמאל צו די גאלד־גרובען אין קאליפארניע, אזוי לאזען זיך איצט הונדערטער מענשען אוועק צו די ימים אויפזוכען די אוצרות פון שיפען וואס זענען אונטערגעגאנגען.

פון א. איזאקסאן

אין ניו יארק געפינען זיך איצט הונדערטער מענשען, וועלכע טראכטען און רעדען בלויז וועגען איין זאך: ווי אזוי ארויסצוציהען די פארשידענע אוצרות, די מיליאנען, וואס ליגען באגראבען אויפ'ן גרונד פון ים. די לופט איז פול מיט דער דאזיגער אוצרות־זוכעריי, און עס ווערען געמאכט די געוואגטסטע פלענער. אין געוויסע קרייזען רעדט מען וועגען אונטערנעהמונגען ארויסצוקריגען די פינף מיליאן דאלאר, וואס זענען געזונקען געווארען צוזאמען מיט דעם גרויסען ענגלישען דאמפפער „לוזיטאניא" און אנדערע אוצרות פון גאלד און דימענטען, וועלכע זענען אין פארלויף פון יאהרען ארונטער אין די טיפענישען פון די ים'ען.

די אורזאך פון דער דאזיגער אויפלעבונג פון דער אוצרות־זוכעריי איז די ידיעה, וואס איז די טעג געקומען דורך „ווייערלעס", אז א פארטיע פון ניו יארקער גאלד־זוכער האט געפונען דעם גרעסטען טייל פון דער שיף „מערידא", וועלכע איז מיט א צייט צוריק געזונקען צוזאמען מיט אן אוצר פון צוויי מיליאן דאלאר אין גאלד.

ניו יארק איז שוין פון לאנג אן געווען דער צענטער פון אוצרות־זוכער. פון די גאנץ ערשטע צייטען, זינט מענשען האבען זיך ארויסגעלאזט איבער די ים'ען צו רעטען געזונקענע שיפען, האט די גרויסע שטאדט געשפילט א הויפט ראלע אין אט דעם נעיעג נאך גאלד, וואס ליגט אין די טיפענישען פון ים.

אין ניו יארק געפינען זיך פיעלע טויכער (דייווערס), מענער מיט א סך ערפאהרונג, וועלכע קאנען אויסגעצייכענט די ארבייט פון ארונטערלאזען זיך אויפ'ן גרונד פון ים. אט די טויכער זענען זעהר וויכטיג: אהן זיי וואלט די אוצרות־זוכעריי געבליבען אויף שטענדיג ניט מעהר ווי א שעהנער חלום.

אין פארלויף פון די לעצטע עטליכע יאהר זענען אין ניו יארק געפלאנעוועט געווארען וועניגסטענס דריי עקספעדיציעס צו דעם פלאץ, וואו עס איז געזונקען געווארען די „לוזיטאניא" מיט א פארמעגען, וואס ווערט געשאצט אין 5 מיליאן דאלאר. ערשט מיט אומגעפעהר צוויי יאהר צוריק, האט א באריהמטער טויכער ארגאניזירט א קאמפאני פאר דיזען צוועק און איז שוין געווען גרייט זיך ארויסצולאזען זוכען דעם אוצר, ווען עס איז מיט אמאל ענטשטאנען א ספק וועגען דער פראגע צו וועמען דאס געפונענע פארמעגען זאל געהערען. די עקספעדיציע איז ענדליך אפגערופען געווארען.

די „לוזיטאניא" ליגט 185 פוס אין וואסער, ניט ווייט פון דעם אירישען ברעג. דאס הייסט גאנץ טיעף, אבער טויכער שרעקען זיך דערפאר ניט אפ. זיי האבען זיך שוין ארונטערגעלאזען אזוי טיעף ווי 300 פוס. די „מערידא", זאגט מען, איז געלעגען אין א טיפעניש פון 200 פוס אונטער דער אויבערפלאך.

דער איצטיגער גרויסער אינטערעס אין דער אוצרות־זוכעריי איז וואהרשיינליך אויך ארויסגערופען געווארען דורך דעם ערפאלג פון די טויכער, וועלכע האבען אויסגעזוכט דעם אוצר פון 25 מיליאן דאלאר, וואס איז ארונטער אין ים צוזאמען מיט דער שיף „לארענטיק". אזוי ווי די „לוזיטאניא", איז אויך די „לארענטיק" געווען א קרבן פון א דייטשער סובמארין. זי איז געזונקען געווארען אין 1917 ניינציג פוס טיעף אין וואסער ביים צפון־ברעג פון אירלאנד. די ארבייט האט זיך אנגעפאנגען אין דעם ערשטען זומער נאך דער מלחמה און כמעט יעדער שילינג, וואס די שיף האט מיט זיך ארונטערגעשלעפט אין וואסער, איז צוריקגעפונען געווארען.

דאן איז געווען די „אשעאנא", וועלכע איז געזונקען נאך פאר דער מלחמה, ניט ווייט פונ'ם ברעג פון דאווער, מיט גאלד אין ווערט פון צוויי מיליאן דאלאר. צוליעב דער טיעפקייט, וואס די שיף איז געלעגען, האט מען גערעכענט, אז זי איז א פארפאלענע. אבער איין טויכער, וועלכער איז געווען מוטיגער איידער די אנדערע, האט זיך ארונטערגעלאזט צום אפגרונד, האט אויסגעזוכט די רואינירטע שיף און ארויפגעבראכט פיעל פון דעם פארמעגען וואס האט זיך דארט געפונען.

עס זענען פאראן גענוג „גאלד־מינען", וואס ליגען נאך אויפ'ן אפגרונד פון אקעאן. די מלחמה אליין האט אויסגעברוקירט דעם ים־גרונד מיט אזוי פיעל גאלד, אז עס וואלט געווען גענוג צו באצאהלען דערמיט עטליכע מאל די נאציאנאלע חובות פון פיעלע לענדער.

און ניט בלויז אין אטלאנטישען ים ליגען גרויסע סומען גאלד.

ביים ברעג פון אלאסקא, אין פאסיפישען אקעאן, ליגט די שיף „איירלענדער" מיט צוויי מיליאן דאלאר אין גאלד. אין מיטלענדישען ים ליגט די יאפאנעזישע שיף „איסאקא מארו" מיט צוועלף און א האלב מיליאן דאלאר אין גאלד. אין זעלבען ים ליגט די „גילאנג" מיט צירונג און טייערע שטיינער פאר א סומע פון פיער מיליאן דאלאר. דער אוצר האט געהערט צו אן אינדישען הערשער.

ניט ווייט פון דעם זיד־אפריקאנישען ברעג ליגט די שיף „גראסווענאר", וועלכע איז אונטערגעגאנגען אין 1872. די שיף האט געטראגען צירונג און גאלד אין ווערט פון צעהן מיליאן דאלאר. עס איז אויך דא די גאנצע פלאטע, וואס טערקיי און עגיפטען האבען אין 1827 ארויסגעשיקט לעגען דעם שונא, און וועלכע איז געזונקען געווארען ארום די ברעגען פון גריכענלאנד. פיעלע פארזוכען זענען שוין געמאכט געווארען צו געפינען דיזע געזונקענע שיפען מיט זייערע רייכטימער, אבער זיי ליגען נאך אומגעשטערט אין די טיפענישען פון ים.

עס איז אויסגערעכענט געווארען, אז אויפ'ן גרונט פון די ים'ען געפינען זיך אן ערך פון 250 מיליאן דאלאר גאלד. דאס איז וואס מען ווייס. עס געהען אבער ארום לעגענדעס וועגען די שיפען מיט גאלד, וואס זענען געזונקען געווארען אין דער צייט פון דער שפאנישער אימפעריע, אין דער צייט פון די פיראטען. אט האט פאסירט ניט לאנג צוריק א געשיכטע מיט א מאווי אקטריסע, וואס האט זיך אראפגעלאזט צום גרונט ביי די ברעגען פון דעם ענגלישען אינזול נעססאו און האט געפונען א סייף מיט שפאנישע רענדלאך פאר העכער 47 טויזענט דאלאר.

מיט איין ווארט, אויפ'ן גרונט פון ים ליגען אוצרות.

נייעס פון האמילטאן

דאס ערשטע קומט געוועהנליך דער קרן היסוד מאסמיטינג. דעם ארראנזשמענט קאמיטעט קומט געוועהנליך קרעדיט פאר זייער גוטע ארבייט, אין אנפיהרען דעם קרן היסוד דרייוו, און אין ארראנזשירען דעם מאסמיטינג. אבער געבען קרעדיט צו דעם אלגעמיינעם עולם פאר זייער אויסצייכענען זיך, דאס האבען מיר גאר ניט פארדיענט און עס איז געווען די רעזולטאטען ווי געוועהנליך די רייכע האבען ניט געגעבען גענוג און די ניט רייכע האבען געגעבען צו ווינציג.

ד"ר. ד. ראבעלסקי האט זיי געגעבען אזעלכע הארטעטרוקענע, אייזען שטארקע ווערטער, וואס וואלט דאכט זיך אפילו פון א שטיין געקענט עפעס ארויסציהען, און אויב אזעלכע לאגיש שארפע ווערטער, האבען ניט געקאנט ארייגדרינגען ביי די האמילטאנער אידען אין די מוחות דאן איז עפעס פויל אין דענעמארק.

דר. שמריהו לעווין האט גערעדט צו זייער הארץ. ער האט געוואלט דערגרייכען די אידעלע נאציאנאלע געפיהלען וואס ליגען טיעף פארבארגען אין יעדער אידיש הארץ, און ער איז זעהר טיף אריינגעקראכען ביי זיי אין הארצען. ער האט נפעם א פונק דארט יא געפונען, אבער וואס טויג עס אלעם ווען דער מוח איז אפוי פארהארטעוועט אז נאר א פארציע פון טי ען טי קען עס עפענען.

א צער בעלי חיים איז געווען אויף דעם טשערלמאן פון אוועגר, דער געעהרטער ראבאי פון די רעפארמער. ער האט געמוזט נעבאך זיצען און שווייגען צוקוקענדיג ווי דר. שמריהו לעווין האט גענומען זיין געליעבט קינד — דעם רעפארמיזם און עס געשניטען אז בלוט האט געשפריצט.

אין אלגעמיין איז דער מיטינג ניט געווען גענוג באזוכט ווי מען האט ערווארטעט, אפשר אז מען וואלט אדווערטייזט, אז די טאראנטאר אקטיארען וועלען אנוועזענד זיין, וואלט קיין איד ניט איבערגעבליבען אין דער היים, ווייל אט די זעלבע אידען, וואס א דאלאר פופציג פאר א שאו קענען זיי יא באצאהלען, זענען נעבאך תמיד אין א געדריקטע לאגע ווען עס קומט צום קרן היסוד, און אנדערע אידישע אינטערעסען.

איך וואלט געוואלט שרייבען וועגען דער אידישער טעאטער פארשטעלונג, וואס אייערע טאראנטאר ארטיסטען האבען אונז מזכה געווען, האב איך פשוט מורא פאר זייערע האמילטאנער פאטריאטען, זיי קענען מיר נאך לינטשען.

דער ועד הכשרות טימעל האט זיך ערשט אנגעפאנגען, און ווי עס ווייזט אוים קלייבט ער זיך אויף עפעס אזוינס, וואס אין האמילטאן איז נאך ניט פארגעקומען, דערוויל דארף מען געדולדיג זיין און ווארטען.

רעדענדיג וועגען דער ועד הכשרות מוז מען דערמאהנען, אז זיי האבען א משגיח וואס לייגט ארויף דעם סטעמפ אויף די אלע פליישען. איז דאס א איד, וואס איז גאט דער נשמה שולדיג. זאל איהם איינער זאגען אויף בייטאג אז עס איז נאכט, וועט ער אייך גלויבען באמונה שלמה. זיין הארץ איז אזא גוטע, אזא ווייכע, אזא ציטערענדע, אז איך ווייס ניט וואו עס נעהמט דאס הארץ צו קוילענען א טשיקען.

אזוי זאגט מען אין שטעדטעל: אז איינער א בוטשער ברענגט פלייש פון טאראנטא, און ער רופט אריין אונזער ווייכהארציגען משגיח, און זאגט איהם: איהר זעהט משגיח, אט די פלייש איז ערשט געקומען פון שלאכט הויז, זייט אזוי גוט לעגט ארויף דעם שטעמפעל, און אונזער ווייכהארציגער משגיח שטעמפט, און אין דער קאסע פון דעם ועד הכשרות פעהלט אוים א פאר טאלער, אפצוצאהלען דעם מארטגיידזש אויף דער מקוה.

אונזער יונגער נייער ערוועהלטער פרעזידענט פון דער בית יעקב שוהל, האט צום ערשטען מיטינג שוין אויסגעפונען אז עס איז זעהר א שווערער דזשאב, פאר א יונגען איבערצומאכען די אלטע, ער האלט זיך פעסט אויף זיין שטוהל און וואטשט די וועגען פון די אלטע, זאל עס איהם מצליח זיין.

מאנטאג איז דא אפגעהאלטען געווארען אן אויסערגעוועהנליכע עלעקשאן, עס איז ניט געווען קיינע קאמפיין ספּיטשעס, קיינע זויף באקסעס, קיין צוזאמענזעצען, קיינע רעכטע און לינקע, קיינע הארץ רייסענדע עדיטאריעלס. עס האט געפעהלט אט די אלע קלאפערגעצייג פון אן עלעקשאן און דאך איז עס געווען אן עלעקשאן לשמו ולשמה, עס איז נעמליך עלעקטעט געווארען א שטאדט אדמיניסטריישאן פון אונזער יונגווארג. מען רופט זיי — דהי באיעס קאונסיל — ביי אייך אין טאראנטא האט איהר אויך אזא פארזעהעניש, צו וואס אט די גאנצע חתונה איז נויטיג קען מען ניט פארשטעהן.

י. מ. ק.

פראקלאמאציע

ארמיסטיס טאג

אזוי ווי עס איז פאסיג אז א געלעגענהייט זאל געגעבען ווערען די מענשען, צום זעקסטען יאהרצייט פונ'ם וואפענשטילשטאנד, וואס האט אפגעשטעלט די גרויסע וועלט־מלחמה, און געגעבען דעם זיג פאר רעכט, פרייהייט און יושר, צו פאראייביגען דעם אנדענקען פון דער דאזיגער גרויסער באפרייאונג, און די וואס האבען זייערע לעבענס אפגעגעבען פאר דעם:

בעט איך דארום אז אין דער עלפטער שעה, פריהמארגענס

דינסטאג, דעם 11טען היינטיגן חודש

זאלען אלע געשעפטען און הויז ארבייט פון יעדען סארט אפגעשטעלט ווערען אויף צוויי מינוט צייט, אזוי, אז אין פערפעקטער שטילקייט זאלען די תפילות און געדאנקען פון יעדען קענען קאנצענטרירט ווערען פאר דעם הייליגען אנדענק פון די געהרייכע טויטע, און אינ'ם זיג פון גאט'ס חסד, פארזיכערט פאר דער אימפעריע און די איבערגעגעבענע עליים.

אן אנדענקונגס דיענסט

וועט געהאלטען ווערען ביים הויפט אריינגאנג פונ'ם סיטי האל 12 א זייגער מיטאגצייט, דינסטאג דעם 11־טען ה. ח., צו וועלכען די בירגער זענען איינגעלאדען צו קומען.

עס ווערט אויך פארלאנגט אז די פאנען זאלען פלאטערן איבער דער גאנצער שטאדט לכבוד דעם טאג.

אין עדות דערפון, האב איך צוגעלעגט מיין האנד, און פאראורזאכט די פראקלאמאציע צו פארעפענטליכען.

W. W. HILTZ, Mayor

מעיאר'ס אפיס, טאראנטא,
נאוועמבער 7 — 1924.

גאט באשיץ דעם קעניג

„איך דארף בלויז נוצען לאנג דיסטענס"

„איך האב פארקויפט אזוי פיעל ווי צו 32 קאסטמערס אין איין פריהמארגען דורך לאנג דיסטענס. עס איז א קליינער אונטערשייד אינ'ם קאסט פון פערזענליכע בריעף און לאנג דיסטענס מעסעדזשעס. און דער פארצוג איז אין גאנצען אויף דער זייט פון לאנג דיסטענס. קאנקורענץ אין אונזער ליין איז צו שארף צו נעהמען טשענסעס.

ווען גוטע קאסטימער זענען ניטא צופיעל, ווארום זשע נעהמען טשענסעס מיט פארלאזען זיך אויף שרייבען בריעף, וואס דארפען ערשט נאכגעפאלגט ווערען פון אנדערע כדי צו קענען אויסגלייכען מאנכע פון די אנגעדרווארטעטע שוועריגקייטען?

זייט דער באלעבאס פון דער לאגע. רופט אפ אייערע פראספעקטס דורך לאנג דיסטענס און סעטעלט די זאכען זאפארט.

FRANK KENNEDY, Manager

THE BELL TELEPHONE COMPANY OF CANADA

יעדער נייער סובסקרייבער פארגרעסערט די ווערדע פון אייער טעלעפאן.

קרן היסוד
קאמפיין

נאוועמבער 9 - ביז 16־טען

זאל יעדער איד זיך אפגעבען חשבון הנפש, פון זיין מיטהילף פאר דער אויפבויאונג פון אונזער לאנד.

האט איהר שוין בייגעשטייערט צום היי־יאהריגען קרן היסוד?

ערפילט אייער חוב צו אייער פאלק און לאנד

זייט אי א נעהמער,
ווי אויך א געבער

טאראנטאר קרן היסוד קאמפיין קאמיטעט.

העריא דרעהט זיך ארויס פון ענטפערע וועגען שטייער אויף קאפיטאל

ריז, נאוועמבער, 9. — פרעמיער העריא האט זיך ארויס־ דרעהט פון א באשטימטען ענטפער, ווען דער סאציאליסטישער דעפוטאט, נאלר, האט איהם געשטעלט די פראגע וועגען די פלענער פון ארויפלעגען א ספעציעלען שטייער אויף קאפיטאל.

די פראגע איז געשטעלט געווארען ציים פון דער דעבאטע וועגען דעם דזשעט.

זעלטענער ליטעראריש־מוזיקאלישער

י. ל. פרץ אווענט

דאנערשטאג

דעם 20־טען נאוועמבער 1924

8.30 אווענט

אין אלהאמבּרא האל

ספאדינא און קאלעדזש

צוגונסטען א קראנקען און נויטליידענדיגען אידישען שרייבער

די בארימטע אידישע שוישפּילערין

הענריעטא שניצער

(מיט דער ספעציעלער ערלויבעניש פון ה' אויערבאך, דירעקטאר פונ'ם סטענדערד טעאטער) וועט אויפטרעטען אין א רייכען רעפערטואר פון פרצ'ס ווערק ווי „נאך קבורה", „דאס קראנקע אינגעל", „דריי נייטארינס" און „צוויי ברידער".

דער באקאנטער אידישער באריטאן

ה. יצחק לעווין

וועט זינגען ספעציעל פאר דעם אווענט פרצ'ס פאלקס־לידער.

די פאפולערע פיאניסטין

פריילין הנה גראסמאן

וועט אויפטרעטען אין א רייע קאמפּאזיציעס און וועט אקאמפאנירען.

די יונגע פידעל - שפּילערין

פריילין בערטא רוכין

וועט שפּילען פארשיידענע קלאסישע קאמפאזיציעס.

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדאו קלינינג קאמפּאני.

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז. פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלינינג בעסטע ארבייט צו די בילינסטע פרייזען. מיר נעמען קאנטראקטען פאר מאנטליך און יעהרליך. 10 טעראולי סטריט. טעלעפאן ארעלייד 8087

NEW YORK WINDOW CLEANING CO. 10 TERAULEY ST

רויט, שווארץ און גרוי

קעלנער (שרייט אריין אין קיך): — סאניע! סאניע!

גאסט: — וועלכע סאניע רופט איהר. די רויטע, די שווארצע אדער די אלטע?

קעלנער: — ווי אזוי קענט איהר די האר פון אלע אונזערע קעכינס?

גאסט: — פון דער סופ...

פאר זיכערע טראנספּארטיישאן

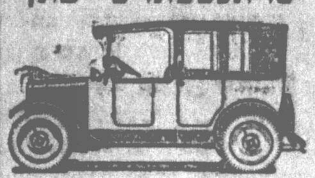

נוצט א

יעלאו קעב

טעלעפאנירט

מיין 7300

גוטע קארס געטריבען פון פעהיגע דרייווערס.

סטאפט די שמערצען

פאראורזאכט פון שלעכטע ציינער איהר קענט קריגען געמאכט ערשטע קלאס דענטאל ארבייט צו א מעסיגען פרייז אין

דר. פאומאנ'ס

דענטאל קליניק

164 קווין סטר. וועסט

די ארבייט ווערט זארגפעליג געמאכט, זעהר מעסיגע פרייזען, נוירס באהאנדלונג, עקזאמינייש‍אנס פריי.

Dr. FAUMAN'S Dental Clinic
164 Queen St., W.

טעלעפאן עדעלייד 4280

אפיס שטונדען: 9.30 — 12, 1 — 8

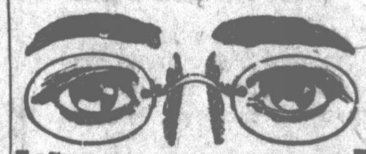

האט איהר אויגען טראבעל? האט איהר קאפ שמערצען?

דאן זעהט זיך מיט דעם אידישען

אפּטאמעטריסט — און אפּטישען —

וועלכער איז אויטאריזירט פון גאווערנמענט

דר. הענרי הערריס

279 קאלעדזש סט.

(לעבען ספעדיינע)

אפען ביז 9 אוהר אין אווענט

DR. HENRY HARRIS
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
279 College St. Near Spadina
Open until 9 p. m.

וויכטיג פאר האמילטאנער אידען

איהר באקומט ביי מיר טעגליכע, וועכענטליכע און מאנאטליכע צייטונגען פון אמעריקא און קאנאדע אין **56 יארק סטריט** (נעבענאיבער דעם קאמערשעל האטעל)

דעם „אידישען זשורנאל"

באקומט איהר יעדען פריהמארגען פון דעם זעלבען טאג. איך נעהם אויך אן אלערליי

אדווערטייזמענטס פאר'ן „אידישען זשורנאל"

אויב איהר ווילט זיך סובסקרייבען פאר אידישע צייטונגען קענט איהר עס טאן דורך מיר מיט די בעסטע באהאנדלונגען. אלערליי ביכער און שרייב מאטעריאלען קענט איהר ביי מיר באקומען.

ל. לואיס 56 יארק סטריט, האמילטאן

טעלעפאן רידזשענט 3045 אדער 9333.

א פלעט פאר לייכטע מאנופעקטשורינג

צו פארענטען א שעהנעם און לופטיגען פלעט. אין רעכטען ביזנעס צענטער. 30 ביי 100 פוס. מיט דעם נוצען פון אן עליווייטאר. פאסיג פאר לייכטע מאנופעקטשורינג, אדער סטארעדזש. ביליג רענט. פרעגט אין אפיס פון

„אידישען זשורנאל"

253 קווין סטריט וועסט

STANDARD THEATRE

טעלעפאן טריניטי 4310

היינט 8 אווענט

(טהענקסגיווינג דעי)

ספעציעל פארשטעלונג פון אונזער קינסטלער קאמפאני

„דאס צווייטע ווייב"

פון איזידאר זאלאטאראפסקי, מעלאדראמא אין 4 אקטען מיט פיער נומערען געזאנג.

צווייטע וואך, גרויסער סוקסעס

אלע אידען מוזען קומען זעהן

„דאס שטיף קינד פון דער וועלט"

וואס ווערט געשפילט

פרייטאג און שבת

מאטינע און אווענט. דעם 14־טען און 15־טען נאוועמבער.

גרובער'ס כשר רעסטאראנט

218 קווין סטריט וועסט

רעדוצירט די פרייזען פון די רעגעלע דינערס און סאפערס

צו 50 סענט א מיל

דעם אידישען פובליקום אין טאראנטא איז גרובערס רעסטאראנט גוט באקאנט. מעהרערע יאהרען שטעהט גרובערס אלס דער איינציגער אידישער רעסטאראנט אין טאראנטא וואו דאס פובליקום קריגט א געשמאקען, בטעמטען, היימיש צוגעגרייטען עסען, גוט געקאכט, און רעדוצירענדיג די פרייזען ווילען מיר בּטאנען אז די קוואליטי ווערט נ י ט רעדוצירט אויף איין האר. דאס זעלבע גוטע, פרישע עסען נור ביליג. מיר קענען דאס טאן ווייל מיט גרויסען אומזאץ און פארקויף קענען מיר דעקען דעם פארקלענערונג אין פרייז.

קומט אלע, קומט אפט צו גרופער'ס רעסטאראנט

מרס. א. י. פרימאן

פרעזידענטין פון קאנאדער הדסה, וועט

היינט 8 אווענט

ערעפענען דעם

מושב זקנים און פאלקס פאראיין

☛ באזאר ☚

אין נייעם תלמוד תורה בילדינג בראנזוויק און קאלעדזש סטריט

2 אזייגער נאכמיטאג וועט מען שוין קענען קויפען מציאות

אין דער ערעפענונג וועלען זיך באטייליגען:

מרס. ד. דאנקעלמאן, הרב ליווי, אלדערמאן נייטען פיליפס

אלע טאראנטאר אידען זענען איינגעלאדען צום באזאר צו וועלכען עס איז צוגעגרייט געווארען גרויסע מציאות צו פארקויפען, און צו דער זעלבער צייט וועט איהר זיך פראכטפול אמוזירען מיט פארשידענע אמיוזמענט, דערמיט שטיצט איהר צוויי וויכטיגע שטאדטישע אינסטיטוציעס.

האפענדיג דאס קיינער פון אייך וועט ניט פארפעהלען צו באזוכען דעם באזאר אין די דריי אווענטען.

אכטונגספאל,

ב. ווייס, מושב זקנים פרעזידענט. א. שעהר, פאלקס פאראיין פרעז.
און ארענדזשמענט קאמיטע.

פרישע און געשמאקע מאלצייטען

רעגולארע מיעלס צו 40 סענט

באקומט איהר בלויז אין

קאמערשעל רעסטאראן 464 בעי סטריט

קומט צו אונז פאר אייערע מאהלצייטען, מילכיגע אדער פליישיגע און האט הנאה פון אייערע עסענס.

מיר קייטערען פאר באנקעטס און פארטים. צופרידענהייט גאראנטירט.

אויב איהר דארפט געזעצליכע פאפירען

אלע געזעצליכע פאפירען, סיטיזען פייפּערס אפידייוויטס א.ד.ג. ווערען געמאכט פון

ה. ווינבערג

דזשאסטיס אף פיעס

אין אפיס פון „אידישען זשורנאל"

253 קווין סטריט וועסט

PANTAGES
NOW PLAYING

די גאנצע היינטיגע וואך

דער פרינץ פון שטורם און געלעכטער דאגלעס מעקלין אין „דער יענקי קאנסול" א ניאגארא פון געלעכטער. דער וועלטס גרעסטער עקספּאנענט פון דזשאז לאקי ראבערטס און זיין ארקעסטער 12 באריהמטע שווארצע ענטערטיינערס 12. צוזאמען מיט פינף אנדערע גרויסע אקטען.

EMPIRE THEATRE

עמפּייר טעאטער

די גאנצע היינטיגע וואך

ליו טאלבאט'ס נייע שאו

ווייז, פרוי און גשזאנג

5 — סטאר קאמעדיענס — 5

24 — כאר־מיידלאך — 24

דער בורלעסק וואס גיט אלעם

LOEW'S

די גאנצע היינטיגע וואך

פאולין פרעדריק, מעי מעקעוואי, מערי פראוואסט און 3 פרויען מיט ליו קאדי

6 — היי קלעס אקטען — 6

SHEA'S

די גאנצע היינטיגע וואך

עדעלייד און יוהז

בלאסאם סילי און קא. מיט וועניטא גולד, דיק הענדערסאן, נארמא עלמא

HIPPODROME

די גאנצע היינטיגע וואך

„דער גרעניץ לעגיאן"

מיט אנטאניא מארענא און העלען טשעדוויק

„פלאסטיגראמס"

לואיס ווינער

דער אידישער יוניאן

סיין פּיינטער

פון 74 דאנדעס וועסט האט געמופט נאך 559 בעי סט. נעבען דאנדעס.

טעלעפאן עדלייד 8369

יעקב מ. בענעט

(פון בענעט און קעמערון)

באריסטער. סאליסיטער

נאטאריעס א. ז. וו.

2901 דאנדעס סט. וועסט טאראנטא

טעלעפאן דזשאנקשאן 9077

וואוינונג טעלעפאן דזשאנקשאן [illegible]

כלויז חזן וולאדאווסקי

איז אנשטיינדיג, ריין און פארזיכטיג

אלס מוהל

און מסדר קידושין.

אלע עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אכטונג, ווייל דאס איז אין זייער אייגענעם בענעפיט.

קאנטרי לייט קענען מיר אויך רופען אויף זייערע שמחות.

וואוינונג 62 בראנזוויק עוועניו

טעלעפאן טריניטי 1076.

[illegible]

לואיס מ. סינגער

SINGER, LUXENBERG, MACDONALD & RICHARDSON

לאיערס און נאטארים

גודיער טייר בילדינג, קארנער ריטשמאנד און סימקא סטריטס

טעלעפאנס עדלייד 7965, 7966

געלט צו אנטלייען אויף ערשטע און צווייטע מארטגעדזשעס.

לאיער סאל אייזען

באריסטערס, סאליסטער, און נאטארים.

קאמישיאנערס פאר אנטאריא און קוויבעק.

געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס

דאמיניאן באנק בילדינג	רעזידענס
קאר. בעי און קווין סטריטס רום 4	484 מארקהאם סטריט.
טעלעפאן עדלייד 3083.	טעל. טריניטי W 1904

לאיער הערי ראזענבערג

אפיס	הויז אין אווענד
202 פעדעראל בילדינג	456 פאלמערסטאן בולווארד
85 ריטשמאנד סטריט וועסט	
פאן ערעלייד 4504	פאן טריניטי W 5453

לאיער בירענבוים

אפיס	וואוינונג
דאמיניאן באנק בילדינג	226 בעווערלי סטריט.
קארנער קווין און בעי.	
טעלעפאן ארעלייד 7287.	טעלעפאן טרינוטי 2533.

לאיער דזשאזעף גארדאן

באריסטער, פאליסיטאר א. אז. וו.

רום 822 פעדעראל בילדינג

85 ריטשמאנד סטריט, וועסט. טעל. מיין 1150. רעזידענץ טריניטי 3195

לאיערס סאקלאף און גאלדסטיק

געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס.

רום 211—212 מענינג טשעמבערס, 72 קווין וועסט טעל. עדלייד 7437

ברענטש. אפיס אין דווארקינס, 525 דאנדעס סטריט וועסט

ליא. א. מאלדאווער

לאיער און נאטארי פאבליק

געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס.

רום 507 פעדעראל בילדינג. ריטשמאנד סטריט.

טעלעפאן עדלייד 2178.

לאיער גלאסס

רום 36—37 אימפּיריעל באנק בילדינג. קארנער יאנג און קווין.

טעלעפאן עדלייד 6089 רעזידענץ מיין 1322

געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.

די בעסטע **קויהלען** קריגט איהר ביי די

איטאן קאהל קאמ.

טעלעפאן עדלייד 2696

THE EATON COAL CO.

352 QUEEN ST., WEST.

קויפט אייערע קוילען פון

יאנאווער בראדערס

וואו איהר באקומט בלויז גוטע הארטע קוילען.

268½ קווין סט. וועסט. רעזידענץ טריניטי 8781. אפיס טעל. ערלייד 8766

דזשולערי דזשאבס

פון אלע סארטען, אלערליי מעדאלס פריוואטע ווי אויך פאר מתנות ווערען געמאכט צו ארדער, אדער ריפּיירד, ביים באוואוסטען דזשולער

מ. העלער

750 קווין סט. איסט

טעלעפאן דזשעראַרד 7863

לידים פאקעט בוקס געפיקסט גוט און ביליג.